Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. ◉ № 73 (6. 862) ◉ 1989 йил 28 март, сешанба ◉ Баҳоси 4 тийин.

Тонгги газеталарда

● **Ватанимиз пойтахтининг Октябрь районидаги 11/1954 сайлов участкаси СССР Фанлар академияси химиявий физика институти биноларидан бирида жойлашган эди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Советн Президиумининг Раиси М. С. Горбачев 26 март куни шу ердан овоз берди.**

Ўртоқ М. С. Горбачев овоз бериб бўлганидан сўнг дарҳол совет ва чет эл мухбирлари билан суҳбатлашди. «Правда» газетасининг биринчи саҳифасида бугун ана шу суҳбатнинг баёни берилган.

● **Газетанинг иккинчи саҳифасидаги «Номус ва қадр-қиммат учун» сарлавҳали мақолада газета махсус мухбири Г. Овчаренко СССР Олий суди раисининг биринчи ўринбосари С. И. Гусев билан инсон номуси ва қадр-қимматини ҳимоя қилиш мавзуида суҳбатлашган.**

● **Газетанинг тўртинчи саҳифасидаги «Босқинчиликка зарба» сарлавҳали мақолада генерал-полковник Н. Ф. Чернов Афғонистондаги вазият ҳақида мулоҳаза юритади.**

● **«Демократия мактаби» — «Известия» газетасининг биринчи саҳифасидаги публицист мақоласи ана шундай номланади. Мақола бўлиб ўтган СССР халқ депутатлари сайловларига бағишланган.**

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қарорлари—ҳаётга!

Аграр сиёсатни амалга ошириш — қишлоқ меҳнатчилари зиммасига ишнинг асосий қисми юкланса ҳам — фақат улардан эмас, шу билан бирга бутун халқимиздан зўр куч-ғайрат сарфлашни талаб қилади.

(М. С. Горбачевнинг «КПССнинг ҳозирги шароитдаги аграр сиёсати тўғрисида»ги докладидан).

Озиқ-овқат программасига сиз қандай ҳисса қўшяпсиз?

ҲАМКОРЛИКДА ГАП КЎП

Озиқ-овқат программасини амалга ошириш бугунги кунда нафақат қишлоқ аҳлининг, балки шаҳарликларнинг ҳам муҳим вазифаси. Чунки қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштиришга, уни йиғиб-териб олишга, қайта ишловчи корхоналар ишини яхшилашга биринчи навбатда шаҳарликлар ҳам ёрдамга келишлари керак. Бу борада Ўрта Осиё темир йўли бошқармасининг шаҳримиздаги бўлимида муҳим ишлар амалга ошириляпти.

2-пассажир вагонлари депоси мана шу йирик ташкилотнинг таркибий қисми. Озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш бу ерда қониқарли аҳволда эмас эди. Депо қошида озиқ-овқат ҳамда сабзавот-мевалар билан савдо қилувчи магазинлар очилган. Лекин магазин пештахталарининг кундалик зарур маҳсулотлар — гўшт, колбаса, қанд, турли конфетлар билан, сабзавот дўконларининг эса мева ва полиз экинлари билан тўлиб туришини фақатгина орзу қилиш мумкин холос. Биз ерлари азал-абад серҳосил бўлган, қўли гул бободеҳқонлари бўлган республикада яшаймиз. Ҳамма нарсани ўз территориямизда етиштириш имкони бор. Лекин шундай жойда ишчилар ҳўл меваларга зор бўлиб яшашлари ўринлимикин? Биргина мана шу депонинг сабзавот дўконига кирсангиз, сабзидан бошқа нарсани учратмайсиз. Кўкатлар етишмайди. Ҳўл мевалар ҳақида гап бўлиши мумкин эмас. Қишда қаердан ҳам сабзавотлар бўлсин, дейдиганлар ҳам топилади. Лекин яқинда бўлиб ўтган КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми халқни ана шундай тўкин-сочинликка эришишга сафарбар этяпти. Ой давомида бир-икки марта гўштни амаллаб ундириш билан бугунги куннинг талаби қондирилмайди.

— Биз юзага келган вазиятда амалий тадбирларни амалга оширишга киришдик, — дейди депо меҳнат коллективи кенгашининг раиси Аловиддин Мирзааҳмедович Халенов. — Биз илгари Калинин районидаги «Ўзгариш» совхозини оталиққа олган эдик. Ҳозир совхоз территориясида турар жой бинолари барпо этиш бошланиб кетди. Энди ўз-ўзидан бошқа бир совхоз билан ҳамкорлик қилиш зарурати туғилди. Эндиликда шерикчиликка Янгийўл районидаги Усмон Юсупов номли агросаноат бирлашмасини танладик. Улар билан ҳамкорлик шартномаси имзоланди. Шунингдек, мазкур бирлашманинг 100 тонна маҳсулотни сақлашга мўлжалланган музхонасини ижарага олишга қарор қилганмиз.

— Шаҳримизнинг барча корхоналари хўжалик ҳисоби ва ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш шароитида меҳнат қиляпти. Ҳар йили ёз ва куз ойларида колхоз ва совхозларга корхоналарнинг ўнлаб ишчилари ҳашарга кетишади. Уларнинг иш жойлари бўш қолса, корхона қанча пул йўқотади? Ваҳоланки шундай зарурат туғилса, ҳашарга боришдан ҳам қишлоқдагилар, ҳам шаҳардагилар манфаатдор бўлишлари керак. Биз ўзаро имзолаган шартномамизга кўра июнь ойидан октябрь ойигача агросаноат бирлашмаси илтимосига кўра 50 тадан 100 нафаргача ишчи жўнатамиз ва улар ҳўл меваларни йиғиб-териб олишда қатнашишади. Шунингдек ҳамкор коллективга ҳар томонлама ёрдам кўрсатамиз. Иш кўпайган мавсумда уларга кўмаклашиб, бунинг эвазига ёзги нархларда 100 тонна миқдорида узум, олма ва бошқа меваларни сотиб оламиз ва ижарага олинган холодильникда сақлаймиз. Бу эса ҳўл мева танқис пайтда депо ишчиларига сотилади.

Меҳнат коллективи кенгаши раисининг фикрлари ўринли. Ёз ва куз ойларида яхши сақланмаганлиги туфайли тонналаб маҳсулотлар чириб кетади. Бу соҳада ишбилармон, меҳнатсевар ва тежамкор одамларгина таъминот масаласини яхши йўлга қўйишлари мумкин.

Депода бўлганимизда яна бир хушхабарнинг гувоҳи бўлдик. Темир йўл бошқармасида яқинда ишчиларни қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан таъминлаш, аҳолига пулли хизмат кўрсатиш ҳамда халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқарувчи янги хизмат бўлими ташкил қилинибди.

Сўнгги йилларда мунтазам зарар кўриб келаётган «Янгиобод» совхозини оталиққа олиш таклифи мана шу хизмат ходимлари томонидан киритилди. 1 ва 2 депо ишчилари бугунги кунда бу совхоз билан ҳам шартнома имзолашди. Улар совхоз ишчиларига 100 бош сигирга мўлжалланган, лойиҳа-смета ҳужжатлари 150 минг сўмни ташкил этадиган махсус ферма қуриб бериш мажбуриятини олишди. Қарор қабул қилинди. Лекин қурилиш материалларидаги танқислик ишдаги жиддий силжишларга халақит беряпти. Мазкур совхоз билан ҳамкорлик ҳам темир йўлчилар учун бирмунча қулайликлар яратади. Жумладан гўшт, сут таъминоти анчагина яхшиланиши кутилмоқда.

Депо оталиққа олган корхоналар улардан ҳақиқий амалий ёрдам кутмоқда. Ўз ўрнида шартномачи совхозлар депо ишчиларини қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилаш, ўзаро келишилган нарх-наво асосида депо қошидаги 18-магазин ҳамда ишчи ошхоналарини йил бўйи зарур маҳсулотлар билан таъминлаб туриш мажбуриятини олишди.

В. ТУРСУНОВА.

«КАФТ»ДАГИ МАҲАЛЛА

⊙ 11-«Висотстрой» трестининг 75-қурилиш бошқармаси коллективи 1987 йил «кафт»дек ерда бутун бир маҳалла бунёд этишга киришган эди.

Бинокорлар ниҳоят ниятларига эришдилар. Улар Б. Хмельницкий кўчасида 16 қаватли 256 квартирали турар жой биносида сўнгги қурилиш ишларини олиб боришмоқда.

— Асосан объектда бошқарманинг уч бригадаси ишлади, — дейди участка бошлиғи Д. Акимов. — Ишлар салмоқли, буни ажратилган капитал маблағдан билса ҳам бўлади. Умумий баҳоси 4 миллион сўмдан иборат бинода 4 лифт хизмат кўрсатади. Шундан иккитаси юк лифтидир.

Айни кунларда объектда иш қизғин. «Отделстрой» тресто 76-қурилиш бошқармасининг коллективлари ҳам шу ерда. Ҳаммаси бўлиб 350 одам ишламоқда. Бинони топшириш муддати яқин. Май ойида одамлар ҳовли тўйларини ўтказишади.

«Шарқ гули» бадиий буюмлар корхонасида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар — зардевор ва чойшабларнинг довруғи дунёга танилган. Илғор тўқувчилар Моҳира Халилова, Дилором Умарова ва Гулноза Ғуломовалар ишлаб чиқариш план топшириқларини ортиғи билан адо этмоқдалар. Дилором Умарова корхонада кўп йиллардан буён меҳнат қиляпти. У тўқувчилик касбини кўплаб ёшларга ўргатди. Илғор ишчи шогирдларининг мустақил меҳнат қилаётганларига қарамай, имкон борича уларга кўмаклашишга, маҳорат ва тажриба сирлари билан ўртоқлашишга ҳаракат қилади.

СУРАТДА: М. Халилова (чапдан), Д. Умарова ва Г. Ғуломова.

Т. Каримов фотоси.

Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолиблари

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1988 йилги давлат планини муваффақиятли бажариш учун ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларини кўриб чиқиб, қуйидагиларни ғолиб, деб топдилар ҳамда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Кўчма қизил байроқлари билан мукофотладилар.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДАН

Қуйидаги коллективлар КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотланиб, СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари Виставкасидаги Бутуниттифоқ Ҳурмат тахтасига ёзиладилар:

1. «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент шаҳри.
2. «Средазтрансстрой» трести, Тошкент шаҳри.
3. «Ҳурмат белгиси» орденли «Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент шаҳри.
4. «Узэлектромонтаж» трести, Тошкент шаҳри.
5. «Узагросантехгазмонтаж» трести, Тошкент шаҳри.
6. Тошкентдаги «Лола» парфюмерия-косметика фабрикаси.
7. Ўзбекистон ССР Давлат қурилиш комитетига қарашли «Ташгорстрой» бирлашмасининг Тошкентдаги 2-уйсозлик комбинати.
8. Ўзбекистон ССР маҳаллий саноат министрлигининг Тошкентдаги бадиий буюмлар фабрикаси.

Қуйидаги коллективлар КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотландилар:

9. КПСС XXVI съезди номли Олмалиқ химия заводи.
10. «Узбекэнерго»нинг Тошкент иссиқлик электроцентрали.
11. Пискент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози.
12. Тошкент шаҳар ижроия комитетининг «Гордорстройремонт» трести.

* * *

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолибларини қизғин қутлайди ва мамлакат меҳнаткашлари 1989 йил ва умуман беш йиллик планларини муваффақиятли бажариш ва ошириб бажариш учун, Ватанимизни иқтисодий ва социал тараққиёт йўлидан янада олға силжитиш учун ўзларининг бутун куч ва билимини сарфлайдилар, деб ишонч изҳор қиладилар.

Янгиликни шарҳлаймиз

Бир миллион термос

Матбуотда хабар қилинганидек, Тошкентда биринчи Совет-Хитой қўшма корхонаси ташкил этилди.

У нима ишлаб чиқаради, ўз олдига қандай вазифаларни қўйган, тайёрланган маҳсулотларнинг сифати, турлари қандай бўлади — ана шу ва бошқа саволларга Ўзбекистон ССР маҳаллий саноат министрлигининг ташқи иқтисодий алоқалар бўлими бошлиғи Б. А. Шпунт махсус мухбиримиз Ҳ. Икромовга қуйидагиларни сўзлаб берди:

— Борис Александрович, бу янги, таъбир жоиз бўлса айтиш мумкинки — халқаро корхона Тошкентдаги қайси завод базасида ташкил топди!

— У Ўзбекистон ССР маҳаллий саноат министрлиги ихтиёридаги Тошкент экспериментал механика заводи базасида ташкил этилди. Бу термослар ишлаб чиқаришга мўлжалланган Совет—Хитой қўшма корхонаси «Ташинтермо» деб аталади. Шу йил 17 март куни қўшма корхонани ташкил этиш ҳақидаги шартнома имзоланди.

— У неча йилга мўлжалланган!

— Ўн йилга.

— Корхона йилига қанча миқдорда термослар ишлаб чиқараолади!

— Йилига бир миллион дона термос тайёрлайди.

— Бу қандай термос бўлади!

— Оддий, рўзғорда ишлатиладиган, яъни чой, кофе солиб сақлайдиган термослар.

— Шундай термослардан неча хили тайёрланади!

— Тўрт хили. Асосан беш ва саккиз фунтли пневматик ва оддий термослар ишлаб чиқарилади.

— Кейинчалик-чи!

— Кейинроқ бориб, «бозор» талаб-эҳтиёжига қараб, унинг турлари янгиланиб боради.

—Оқшомхонлардан А. Бахтиёров, Т. Болтабоев ва бошқалар редакциямизга хат йўллаб, бу корхонага Хитой томонидан қандай жиҳозлар ва совет томонидан нималар берилиши, яъни корхонанинг техникавий жиҳатдан қандай тузилиши билан қизиқишган.

— Хитой томонидан махсус дастгоҳ, асбоб-ускуналар, керакли барча жиҳозлар ва комплектловчи қисмлар етказиб берилади. Биз эса корхонани бино, иншоотлар, коммуникация, умумий фойдаланиш учун мўлжалланган ускуналар ҳамда моддий, меҳнат ресурслари, автотранспорт билан таъмин этамиз.

— Унинг маҳсулотларидан асосан Ватанимизда фойдаланиладими!

— Шунингдек ривожланаётган мамлакатлар аҳолисига ҳам юборилади.

— Яна оқшомхонлардан — А. Аброров, С. Аввалов ва бошқаларни қўшма корхонага Совет Ўзбекистони ва Хитой томонлари неча фоиз ҳисса қўшгани қизиқтирган. Бунга нима дейсиз!

— Бажонидил. Совет Ўзбекистони 59,6 процент, Хитой томони 46,4 процент ҳисса қўшишган.

— Кечирасиз, яна бир савол. Бу қўшма корхонага Хитой Халқ Республикасининг қайси корхонаси бош қўшган!

— Хитой Халқ Республикасининг Уйғур автоном районидаги Синьцзянь Урумчи термос заводи.

— Корхонада бошқарув состави қандай бўлади!

—Хитой Халқ Республикасидан икки киши, биздан уч киши бошқарув составига кирган.

— Айтингчи, корхона бу йил қанча термос ишлаб чиқаради!

— Дастлабки тажриба туркуми сифатида 200 минг дона маҳсулот тайёрлаб беради.

— Тошкент магазинларида уни қачон сотиб олиш мумкин!

— Ноябрь-декабрь ойларида.

— Сўнгги савол: ишчилар бундай янги термослар ишлаб чиқаришни қаерда ўрганишади!

— Бевосита шу корхонанинг ўзида уларни ўқитиш ташкил этилади. Уларга Хитой Халқ Республикасидан келган мутахассислар таълим беришади. Чунки бу ерда махсус дастгоҳлар бор. Термосни йиғиш ҳам нозик иш, ўзингиз тушунасиз.

Жаҳон ичида — 24 соат

● **ЮПИ агентлиги СССРда бўлиб ўтган сайловларни тарихий воқеа, деб баҳолади.** АП агентлигининг уқтиришича, бу сайловлар совет сиёсий ҳаётидаги революцион ўзгаришлардан далолат беради. Англияда чиқадиган «Гардиан» газетасининг ёзишича, Совет Иттифоқидаги сайловлар мамлакатда иқтисодий ва бошқа муаммолар мавжудлигига қарамасдан КПСС-нинг обрў-эътибори жуда катталигини кўрсатди.

● **Буюк Британия бош министри М. Тэтчернинг Африкадаги бир қатор мамлакатларга олти кунлик расмий визити бошланди.**

● **Бир ойлик танаффусдан сўнг Хайратон — Кобул трассаси бўйлаб ҳаракат тикланди.** Афғон — Совет чегарасидаги бу йўлдан 101 та юк машинасида Боғлон вилояти аҳолисига 1500 тонна буғдой олиб келинди.

● **Пентагон вакилининг маълум қилишига кўра, 1988 йил 31 декабрга келиб АҚШ Куролли кучларининг шахсий состави 2 миллион 121 минг 659 кишини ташкил этди.** Улардан 1 миллион 611 минг ҳарбий хизматчи Американинг ўзида, 510 мингдан кўп киши эса мамлакат территориясидан ташқарида хизмат қиляпти.

● **СССР Главкосмоси билан Япониянинг Ти-би-эс телевидение корпорацияси ўртасида 27 мартда Москвада имзоланган битимга мувофиқ япон граждани 1991 йилда «Мир» совет орбитал станциясида халқаро экипаж составида парвоз қилади.** Шу йил апрель ойидаёқ совет медиклари Ти-би-эснинг 40 нафар ходимидан 6 номзодни танлаб оладилар. Улар май ойида Москвага келишади. Космосга парвоз қилишга тайёргарликнинг сўнгги босқичига улардан фақат 2 нафарига рухсат берилади.

● **Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик масалалари бўйича ташкилотининг маълумотларига кўра бу йил жаҳонда цитруслардан рекорд ҳосил олиш мўлжалланмоқда.** Жумладан, Бразилияда 12,3 миллион тонна, Мексикада эса 2,6 миллион тонна цитруслар йиғиштириб олинади.

● **Буюк Британияда чекишга қарши кураш яхши самара беряпти.** 1987 йилда бу зарарли одатдан 2,7 миллион, 1988 йилда эса 5 миллион киши халос бўлди.

● **Аляска соҳилида «Экссон Валдиз» танкерининг ҳалокатга учраши Америка Қўшма Штатлари тарихида энг йирик экологик фожиага айланиши мумкинлиги тахмин қилиняпти.** 53 миллион галлон нефть олиб кетаётган танкердан 11 миллион галлон нефть денгизга оқиб кетди. Ҳозир бу ёнилғи Аляска соҳиллари яқинидаги 130 квадрат километр денгиз сатҳини қоплаган.

Мактаблар қурилиши назоратимизда

Муддат шоширмоқда

Бу йил шаҳримиз бўйича 5 минг 609 ўқувчига мўлжалланган мактаблар, 6098 ўринли синфхоналар қуриш режалаштирилган. Бу мактаб биноларида 1 сентябрдан ўқиш бошланиши керак. Фойдаланишга топшириладиган объектларда қурилишнинг аҳволи қандай? Шуни аниқлаш мақсадида Собир Раҳимов районида барпо этилаётган мактабларда бўлдик.

Қорақамиш — 2/4 микрорайонида 242-ўрта мактабга қўшимча синфхоналар, спорт зали, умуман 964 ўқувчига мўлжалланган мактаб биноси барпо этилмоқда. Бунёдкорлик ишларини 159-қурилиш трестига қарашли 22-қурилиш бошқармасининг Айрат Шоҳмаметов етакчилик қилаётган комплекс бригадаси коллективи олиб бормоқда. Коллектив 35 кишидан ташкил топган бўлиб, мактаб, болалар боғчалари қуришга ихтисослашган. Бугунги кунда объектда иш юришмаяпти. Ишчилар уч-тўрттадан бўлиб чекишиб ўтиришибди. Сабаби — қурилиш материаллари йўқ! Мактабни эса июнь ойида топшириш планлаштирилган. Йирик девор панеллари билан 1, 8, 9 ва Чуқурсойдаги йирик-темир-бетон панеллари ва керамзит комбинатлари таъминлаши керак.

— Таъминотда узилишлар одатий тусга айланиб қолди, — дейди бригада етакчиси А. Шоҳмаметов. — Спорт залига бетон устунлар келтирилмаяпти. Шунингдек, СПО —60—33—3 маркали панеллар брак ҳолда келтирилмоқда. Бу панелларга ўрнатилган ромлар сифатсиз бўлиб, ойна ости устунлари қолдирилмаган. ПГ—6А —IV —3 панеллари бўлганда хоналар устини беркитиб, юқори қаватда ҳам иш олиб бориш мумкин эди.

Тўғри, заводлар панеллар юборади, яъни йирик-йирик биноларнинг сўнгги монтаж ишлари учун мос. Лекин ҳозир улар бино учун зарур эмас, келтирилаётган қоришма ҳам ўта сифатсиз. Бу қоришма билан ғишт териб бўлмайди. Одатда, заводда қум ва цементлар эланиб, қоришма тайёрланиши керак.

— Брак панелларни қайтариб юбормаяпсизларми?

— Қайтариб юборсак, завод биздан «ўч» олади. Яъни материал бермай қўяди ёки кечиктиради, муддатида олиб келмай, ишни янада орқага суради.

— Хўжалик ҳисоби методида ишлаётган эконсизлар, жарима ундирмайсизларми?

— Йўқ. Бу ишлаб чиқаришнинг илғор методлари ҳозирча қоғозда холос.

Мана, кўтарма кран ҳам бир ҳафтадан бери ишламайди. Сабаби — қурилиш материаллари йўқ. Ҳар куни унга 80 сўмдан тўланади. Мана сизга хўжалик ҳисоби! Қайтага бошқа ташкилотлар биздан жарима ундиряпти...

Худди шундай аҳволни Қорақамиш — 2/1 микрорайонидаги 196-мактаб биноси қурилишида ҳам кўрдик. Объектда прораб Н. Г. Стариков бошчилик қилмоқда. Бу мактаб биноси май ойида топширилиши керак. Ҳозир объектда ғишт етишмайди. Қуруқ цемент қоришмаси келтирилмайди.

Асосий бино билан спорт залини бирлаштирадиган галерея қурилиши бошланмаган. Чунки оғир 15—20 тонна юк кўтарадиган кран йўқ. Яна бир муаммо — керамзитли бетон етишмаслиги, Ҳар куни бизга 60 куб метрдан юборишса улгуришади. Аммо ҳолва деган билан оғиз чучимас экан. Ҳар куни 6,4 куб метр керамзит бетони келтириляпти, холос.

Қолаверса, мазкур мактаб биноларини давлат қабули комиссияси эътиборига ҳавола этилишини ҳам темир-бетон заводлари маъмурияти билмасмикан? Чунки келтирилган йирик девор панеллари ҳозирча «камон» шаклида, бетон қоришмалари технология талабларига мутлақо жавоб бермайди. Айрим синфлар полига иссиқлик изоляцияси, керамзит бетонлар ётқизилмасдан пардозловчилар фақат цементли қоришма билан пол қуймоқдалар. Бундай аҳволдан бу объект мутасаддилари прораб Н. Г. Стариков наҳотки бехабар бўлса? Маълумки, ҳар бир объектнинг баҳоси 1 миллион 600 минг сўмдан иборат. Кўриниб турибдики, бу ишлар объект қурилишига бош қўшган ҳар бир ишчидан ғоят жиддий масъулиятни талаб қилади. Қолаверса, мактаб бинолари белгиланган муддатида фойдаланишга топширилиши керак!

Д. АБДУЛЛАЕВ.

Янгича анъаналар—ҳаётимиз кўрки

ДАВРА СУҲБАТИГА МАРҲАМАТ

Бугун Акмал Икромов районида инсоний урф-одатлар ва маросимларни турмушга жорий этиш бўйича учинчи давра суҳбати ўтмоқда.

Маълумки, Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети, Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти ҳамда халқ ижоди ва маданий-маърифий ишлар республика илмий-методика маркази ва шунингдек, «Тошкент оқшоми» газетаси ташаббуси билан шаҳримизда «Инсоний урф-одатлар ва маросимларни турмушга жорий этиш бўйича» давра суҳбати бошланган эди. Чунки қайта қуриш — кишиларимизнинг мамлакатимизда бўлаётган иқтисодий ва сиёсий ўзгаришлардан ташқари социал, маданий жараёнларни ҳам онгли равишда таҳлил этишни, такомиллаштиришни тақозо этмоқда. Шу жиҳатдан олганда давра суҳбатларининг таъсир кучи катта бўлмоқда. Шундай суҳбатларнинг навбатдагиси бугун Акмал Икромов районининг 13-квартали, Фарҳод кўчасидаги «Маиший хизмат уйи»да бўлиб ўтмоқда. Унда Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг масъул ходимлари, республикамизнинг кўзга кўринган таниқли олимлари, маҳалла комитетларининг раислари ва активлари иштирок этмоқдалар. Давра суҳбати давомида сиз тўйларимиз ва маросимларимиз, инсон қадри ва хотираси, уни сўнгги манзилга кузатиш, инсон хотирасини абадийлаштириш каби бир қатор мавзуларда фикр ва мулоҳазалар билдирилмоқда. Унга хоҳлаган кишиларни таклиф этамиз. Давра суҳбати соат 18 гача давом этади.

М. ХАЛИЛОВ.

Озиқ-овқат программаси бўғинлари

ФУРСАТ ПУЛДАН ҚИММАТ

шаҳар мева ва сабзавот дўконлари, омборлари мавсумга шайми?

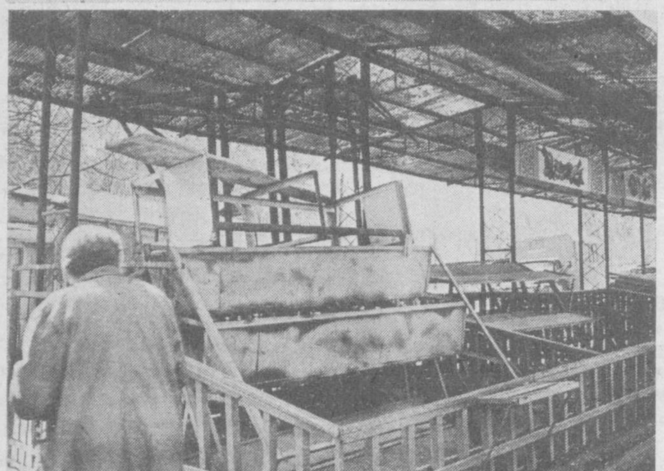

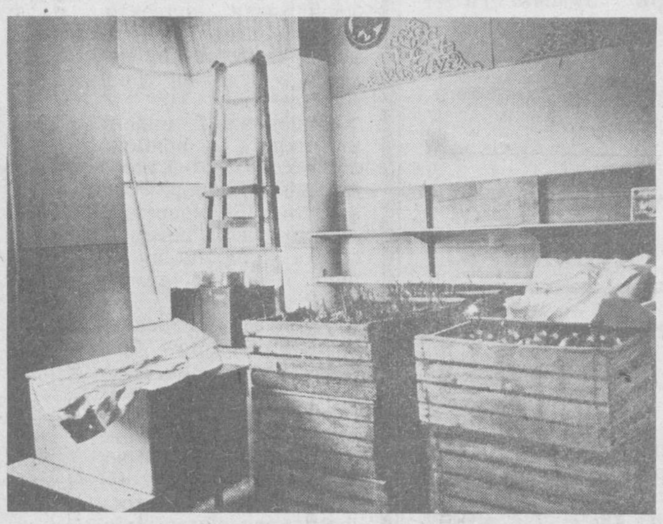

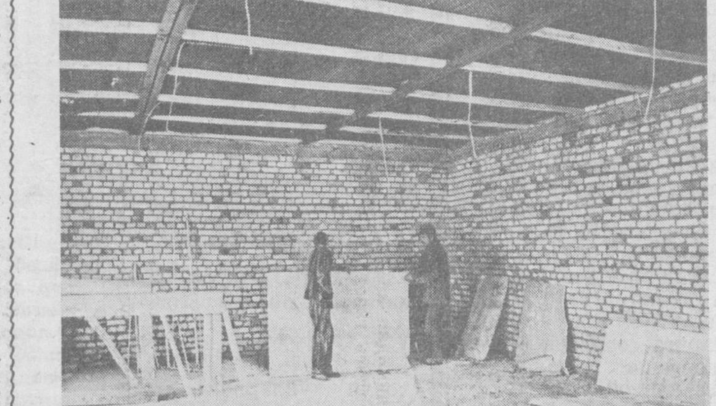

Деҳқон баҳори бошланди. Қишлоқ аҳли плёнка-парда остидаги, иссиқхоналардаги эртаги неъматларини шаҳарликлар дастурхонига тезроқ тортиқ этиш учун тер тўкяпти. Ҳадемай, дўконлар, омборларга сабзавот маҳсулотлари жўнатила бошланади.

Хўш, улар мавсумга шайми? Бободеҳқоннинг пешона тери билан етиштирилган ҳосилни нес-нобуд қилмай шаҳарликлар дастурхонига пешма-пеш етказиб бериш мумкинми? Уни сақлай оламизми?

Халқимиз «Бугунги ишни эртага қўйма» деб бежиз айтмайди. Мавсумга тайёргарлик ҳам шу бугуннинг иши. Юқоридаги саволларга жавоб излаб йўлга чиқдик.

Мева ва сабзавот дўконини ёзувлардан эмас, балки қат-қат қилиб уйиб ташланган ёғоч яшиклардан ҳам топиб олса бўлар экан. Ленин районининг Куйбишев шоссеси бўйлаб кетаверишда, йўлнинг чап томонида «Рисовий» бозори бор. Унга қарама-қарши томонда иккита дўкон «савлат» тўкиб турибди. Дўконнинг одамни ўзига тортадиган «ноёб томони» ундаги хилма хил маҳсулотлар эмас, бўм-бўш яшиклар, холос. Ёнидаги дўконга қўйилган, аниқроғи пастга сочиб ташланган пиёз уюмидан сассиқ ҳид анқиб ётибди. Икки аёл уларни саралаш, яъни дум қўйиб, кўкариб кетганларининг пўстлоғини артиб сотувга тайёрлаш билан банд. Мудир Абдураҳмон Нишоновни суҳбатга тортдик:

— Хўш, сиз бошқараётган 17-мева ва сабзавот магазини эртанги ҳосилни қабул қилиб олишга шайми?

— ...

— Ремонтга ҳали қўл ҳам урмабсизларда — яна сўрадик ундан биринчи саволимиз жавобсиз қолгач.

— Энди қиламиз, жавоб берди у бироз ҳаяжонлангандай.

Биз бунга ажабланмадик. Ҳаяжон икки ҳолатда бўлади. Иш қойиллатиб қилинганда ёки аксинча бўлганда. Бу ерда иккинчи ҳолат ҳукмрон эди. Мудир гапида давом этди.

— Бу ерда вақтинча ишлаяпмиз. Яқинда магазинимиз янги бинога кўчиб ўтади. Шуни кутяпмиз.

— Ёнинглардаги қандай дўкон?

— 19-мева ва сабзавот магазини.

— Ичидаги яшиклар-чи?

— Бизники, қўядиган жой йўқлиги учун дўконнинг ичида сақлаяпмиз.

Кўрдингизми, бутун бир катта қулайлик яратиш мумкин бўлган жойдаги аҳволнинг аянчлилигини. Ёки дўконнинг борлигини 19-магазиндагилар бутунлай унутиб юборишдимикан? Шунақага ўхшайди. Акс ҳолда қаровсиз ташлаб қўйишмасди.

17-магазиннинг янги биноси масаласига келсак, қурувчилар тили билан айтганда, объект пардоз ишларига ҳозирланмоқда. Уни тиклаш шу қадар «жадаллик» билан олиб борилдики, умумий ишлар учун нақ олти ой кифоя ҳам қилмади. Баъзида ғишт, гоҳ цемент, гоҳида эса арматура етишмай, қурувчилар «арз-дод»ини кимга айтишни билмай, домино суриб, кунни ўтказиб юравердилар. Сабаби — ўтган йилнинг октябрь ойида қурилиши бошланган магазин биносининг ишга туширилиш муддати белгиланмаган эди. «Ташплодоовошчпром» бирлашмасининг ремонт-қурилиш бошқармаси бригадири Владимир Калашниковнинг айтишича энди ишлар анча юришиб кетганмиш. Объект 5 апрелда ишга тушармиш. 70 квадрат метр саҳнли савдо зали, 100 квадрат метрли иккита омбори бўлган янги дўкон биносида қилинаётган ишларнинг суръати ва кўламини кузатиб туриб, бригадирнинг «катта ваъдаси»га шубҳа қилдик. Негаки, олти ойдан бери тикланаётган объектда пардозлаш ишларини 14 кун ичида қойиллатиб қўйишнинг ўзи бўлармикан? Назаримизда, бу ердагилар халқнинг «Салобатли бўлма, сабрли бўл» нақлига «риоя» қилаётганга ўхшайдилар. Лекин биз уларга «Кун ғамини саҳар е, йил ғамини баҳор е», деган халқ мақолини ҳам эслатиб қўймоқчимиз. Ушбу магазинни ва яна бир қатор дўконларни Ленин район улгуржи-чакана савдо мева ва сабзавотчилик комбинатига қарашли 1-база маҳсулот билан таъминлайди. База йилига 7—8 минг тонна мева ва сабзавот маҳсулотларини қабул қилиб, магазинларга жўнатиш қувватига эга. Ҳозир унда борйўғи 120 тонна пиёз сақланмоқда. Бу пиёз сотиб бўлингандан сўнг базанинг ремонти бошлаб юборилади. Кўриниб турибдики, уни янги мавсумга тайёрлаш учун ҳали анча вақт керак. Қимматли соатлар ҳозирданоқ бой берилса, кейин нима бўлади? Ремонт номигагина олиб борилиб, шошма-шошарлик билан иш кўрилади. Оқибатда ҳар йилгидек база жойлашган бинонинг томидан, омборхоналарнинг шифтидан чакка томиб ётади. Унда сақланаётган маҳсулотларни зарар кўрмаслигига эса ҳеч ким кафолат бера олмайди.

Базада яна бир муаммо мавжуд. Музхона ва совутиш жиҳозлари йўқ. Бинонинг эскилиги учун ҳам бу ерда қулайликларни кенгайтиришга эътибор берилмаётганлигини мутасаддилар важ қилсалар адашадилар. Ахир ҳар бир иш жойида энг аввало қулай шарт-шароит кўзланган бўлиши жоиз. Ахир «Сақласанг — минг кунлик, сақламасанг — бир кунлик» деган гап бор. Пешона тери билан етиштирилган деҳқоннинг меҳнатига ҳурмат шуми? Наҳотки, сабзавот маҳсулотларини керакли ҳолда сақлаб, дуркун ҳолда шаҳарликлар дастурхонига етказиб бериш ишига панжа орасидан қараш керак?!

Ленин райони улгуржи-чакана савдо мева ва сабзавотчилик комбинати бу йили ҳамкорлик қилинадиган хўжаликлар билан эндигина шартномалар ишлаб чиқмоқда. Биз текшириш ўтказаётган чоғда, кўпчилик 19 апрелдан 29 апрелгача шартнома шартларини келишиб олишга «юқоридан» буйруқ берилганлигини айтди. Шу ўринда ҳақли бир эътироз пайдо бўлади. Қилинадиган ишларни олдиндан белгилаб олиш, аниқроғи янги йил учун эски йилданоқ тайёргарлик кўриш наҳотки мумкин эмас? Яна ўша турғунлик йилларидаги «буйруқбозлик»ларни кутиш шартми? Ахир бу билан манфаатдорликни яна ҳам ошириш, имкониятлар кўламини анча кенгайтириш, энг муҳими — янги режаларга олдиндан асос солиш мумкин-ку! Биз эшикларини очиб борган идораларда тартиб-қоида битта экан: у ҳам бўлса, бутун бошли йилнинг энг муҳим даври — биринчи квартали ниҳоясига етаётган бир пайтда шартнома тузишга киришилибди. Ленин район улгуржи-чакана савдо мева ва сабзавотчилик комбинати ҳам бундай ярoқсиз иш услубидан мустасно эмас. Комбинат вакиллари эндигина Тошкент области колхоз ва совхозлари билан шартнома тузиш учун «югуриб» юришибди. Қизиқ, бу ишни ниҳоясига етказиш учун ўн ишчи куни кифоя қилармикан? Ахир кам эмас, 20 та хўжаликдаги «шериклар»нинг розилигини олиш, улар билан келишиб иш кўриш керак. Бу хўжаликлар Тошкент, Орджоникидзе, Ғалаба, Коммунистик, Ўрта Чирчиқ, Паркент районларида жойлашган. Улардан йил давомида олинадиган мева ва сабзавот маҳсулотлари 9 минг 252 тоннани ташкил этади. Ёки бошқачасига айтганда, Тошкент областидаги 20 та хўжалик сабзавоткорлари ва боғбонлари 2662 тонна картошка, 1154 тонна турли сабзавот, 547 тонна мева ва 680 тонна узум билан бу йил ҳамшаҳарларимизни таъминлайдилар. Аммо шартномачилар орасида бошқа область хўжаликларининг кўринмаётганига сира бефарқ қараб бўлмайди. Ахир бошқа областларда етиштирилган дала неъматларидан баҳра олсак ёмонми? Қолаверса, бу билан бозорлардаги нарх-навонинг механик тарзда ошишига йўл қўймаган, ҳозирги кундаги ана шу энг ўткир муаммонинг пайдо бўлишини олдини олган бўлардик.

Комбинатдан қайтаётиб, Ленин районидаги 13-махсус мева ва сабзавот магазинига кирдик. Бу ерда чинакамига баҳор нафаси, янгиланиш палласи сезилиб турарди. Унча қулайликка эга бўлмаган бу кичкина магазин Калинин районининг «XXI партия съезди» колхозига қарашли. Хўжаликда етиштирилган дастлабки баҳор неъматлари пештахталарни безаб турибди. Сортларга ажратилган помидор, бодринг, карам ва кўкатлар тўғри даладан магазинга келтирилган. Бу маҳсулотларни харидорлар эркин, тирбанд навбатларсиз харид қилиб олмоқдалар. Умуман, дўконда ҳар куни 800 килограммга яқин янги маҳсулот сотилмоқда. Шундай дўконларни кўпайтириш мумкин-ку, ахир!

Бу ердан тўғри Куйбишев район улгуржи-чакана савдо мева ва сабзавотчилик комбинатига қарашли 6-мева ва сабзавот магазинига бордик. Унинг пештахталари шаҳардаги кўплаб магазинларникидан фарқ қилмайдиган даражада «қашшоқ» эди. Нархи ёзиб қўйилмаган сабзи, лавлаги, кўкариб кетган, ичи бўш пиёзни «томоша» қилиб, харидорларнинг кайфиятини тушундик. Улар бу ерда ўзларига керакли ҳар хил кўкатларни, бодринг ва помидорни сотиб ололмаганлиги, аниқроғи йўқлиги учун хафақон эдилар. Сотувчиларда эса уларнинг талабини қондиришга ғайрат етишмайди. Ҳа, «Қозонда бўлса, чўмичга чиқади»-да!

— Комбинатнинг ҳамма базаларига бордик. Укроп кўкатини беришмаяпти. — Ана шу гап билан 6-магазин сотувчиси Баҳодир Ҳасанов бизга ишчанлигини намойиш этмоқчи бўлди. Бироқ, харидорнинг эҳтиёжига фақат укропнинг ўзи кифоя қилмайди-ку! Ремонт масаласида ҳам шундай «фидойи»лик бор, сотувчиларда. Бу иш магазинда энди бошланади. Наҳотки, улар «энди-энди» билан кеч бўлиб қолишини тушунишмаса. Магазинга кираверишдаги зал (аслида ҳозир бу ерга яшик тахланадиган жойга айланган) қаровсиз аҳволда. Ундан кичик омборхона сифатида фойдаланилмоқда. Магазиндан чиқаверишда, чап томонга қўйилган 30та дан ортиқ бўш яшиклар ҳам ўз ўрнини топмаган.

«Юнусобод» бозорининг ичида «Тошкент» агрофирмасининг савдо тайёрлов корхонасига қарашли 16-магазин жойлашган. Унда олиб борилаётган ремонт ишлари яқин кунлар ичида ниҳоясига етади. Ремонт фақат оқлаш, бўяш билан чегараланиб қолмай, магазиннинг имкониятларини яна ҳам кенгайтиришга хизмат қилади. Бу билан картошка, пиёз, сабзи, шолғом, умуман ўнлаб сабзавот маҳсулотлари ўзининг алоҳида сақланадиган махсус жойига эга бўлади.

— Ишни оилавий пудрат асосида олиб боряпмиз, — дейди магазин директори Саида Умарова. — Харидорларга яхши хизмат кўрсатиш учун 12 кишининг ўзи кифоя қилмоқда. Ҳозир Тошкент районининг Карл Маркс номли, Ильич номли ва «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозларида олинаётган 11 турдаги маҳсулотлар пештахталарда туриб қолмаяпти. Яна 60 килограмм кўкат ва 260 тонна редискани кечиктирмай уларга етказиб беряпмиз. Шунингдек, борш ва ош наборини тайёрлашни ўзлаштирдик. Унга ҳам талаб ошиб бормоқда. Яқинда қадоқлайдиган ускуна ўрнатамиз. Бу билан харидорларга хизмат кўрсатишда яна бир қулайлик юзага келади.

Излаган имконият топади. Бунинг учун хоҳиш бўлса бас. Фрунзе районининг «Соцгородок» бозоридаги 7-махсус магазинда ҳам харидорларга яратилаётган қулайликларнинг гувоҳи бўлдик. Харидорлар билан доимо гавжум бўладиган бу магазиндаги ҳамма маҳсулотлар сортларга ажратиб, пештахтага қўйилмоқда. Нархлари ҳам шунга қараб белгиланаяпти, қиммат эмас. Биргина мисол: биринчи сорт сабзи 37 тийин, иккинчи сорти 12, учинчи сорти эса 5 тийин. «Ташплодоовошч» бирлашмасига қарашли Ленин районидаги 22-мева ва сабзавот магазинида эса аксинча. Сараланмаган, унча йирик бўлмаган сабзи 35 тийиндан сотилмоқда. Магазиннинг иш режими ҳам одамни ҳайратга солади. У асосан «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасига хизмат кўрсатгани учун ҳам 11 дан 17 гача олди эшикларини ёпиб қўяди. Ташқаридан келган харидорлар эрталабки соат 8 дан 11 гача ва 17 дан 20 гача бу ердан ўзларига керакли маҳсулотларни сотиб олишлари мумкин. Биз магазинга кирган вақтда сотувчи ва сараловчидан бошқа ҳеч ким йўқ эди. Нега энди мана шундай вақтда иккала эшикни ҳам очиб қўйиб, ҳаммага бир хилда хизмат кўрсатиш мумкин эмас? Шундай қилса бўлади-ку! Аммо сотувчилар тинч вақтининг қадридан кечолмаяптилар, шекилли. Сотувчи Эргаш Турдиев бу таклифни тушунишни ҳам истамади. «Ундан ремонт ишлари қачон бошланади»?» — деган саволимизга мужмал жавоб олдик. Ваҳоланки, магазин ремонтга муҳтож, мавсумга тайёр эмас. Қолаверса, бу ердаги холодильник беш ойдан бери ишламаяпти. Уни тузатиш учун электрчи чақириб, электр симининг носоз жойини тўғрилашнинг ўзи кифоя. Аммо «ишлари кўп» сотувчилар бунга қаёқдан вақт топишсин!

Афсуски, ремонт ишларига енгил-елпи қараётганлар, ўз жиҳозларини қаровсиз ташлаб қўйганлар кўп. «Соцгородок» бозоридаги мева ва сабзавот сотишга мўлжалланган иккита қаровсиз дўкончани бозорнинг ортиқча анжомлари эгаллаб олган. Тошкент шаҳар матлубот жамиятига қарашли шу ердаги 70-магазин саҳнларини ҳам қоп-қоп маҳсулотлар эгаллаб ётибди. Агар янги маҳсулот олинса, уни қаерга жойлаштиришни, борларини тартибга келтиришни магазин сотувчилари ўйлаб ҳам кўрмаяптилар чоғи. Тошкент шаҳар матлубот жамиятига қарашли Чилонзор районидаги 3-ХРТПОнинг 53/1-магазинида ҳам ана шундай тартибсизлик ҳукмрон. Қолаверса, бу магазин ўт ўчириш командаси томонидан ёпиб қўйилганлиги учун бир ҳафтадан буён ишламаяпти. Лоқайдларга қарши ўт ўчирувчилар командасининг қўллаган жазосидан кошки улар ўз вақтида кескин хулоса чиқариб олишса. Мавсумга яхши тайёргарлик кўрилмаётгани, ремонт ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилгани туфайли ўт ўчириш командаси томонидан ёпиб кетилган бундай магазинларнинг кўплиги одамни ташвишлантиради...

Чилонзор районидаги Мавлуда Бекназарова директорлик қилаётган 7-мева ва сабзавот магазинининг рўпарасида ҳали ҳам бўш яшиклар тахламлари ётибди. Иккита қаровсиз бостирма ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Ичкарига кирганимизда, сотувчиларнинг бири 2 та вентиляторнинг ишламаслигини, ҳар йили иссиқда димиқиб, аранг ишлашларини айтиб, кулги аралаш киноя қилди:

— Газетага боплаб ёзинглар, ажаб эмас, ўшандан кейин аҳвол ўзгариб қолса.

Биз ҳам аслида аҳволнинг ўзгаришини, бунинг учун ҳозирданоқ ғайрат билан ишлаш зарурлиги тарафдоримиз. Ана шундагина нормал иш шароити вужудга келади. Ўринсиз эътирозларга эҳтиёж қолмайди. Назаримизда сотувчи аёл ана шу масъулиятни унутган эди. Акс ҳолда йиллаб ишламай ётган иккита вентиляторни газета орқали чиқиш қилинганидан кейин тузатилишини киноя билан тилга олмас эди. Қолаверса, бу ҳол унинг, шу ерда ишловчиларнинг лоқайдлиги, бепарволигидан далолат беради.

Акмал Икромов район улгуржи-чакана савдо мева ва сабзавотчилик комбинатига қарашли 7-магазиннинг катта сотувчиси бизни «хушхабар» билан йўл бўйида қарши олди. Унинг айтишича, магазиннинг ремонти бошлаб қўйилгани учун ҳам ташқарида савдо қилинаётган экан. Аммо Жаҳонгир Жалиловнинг фикрларини асослайдиган, ремонт учун бошлаб қўйилган ишдан бу ерда асар ҳам йўқ эди. Бу билан у бизни эмас, ўзини ўзи алдаётганини тушунмади ҳам. Шундай қулай бинога эга бўлган магазинда камчиликлар кўп эди. Холодильник йўқ. Сотувчилар уни талаб ҳам қилишмайди. Ичкаридаги тартибсизлик кифоя қилмаганидек, магазинга қарашли ташқаридаги савдо лотогининг ичига бўшаган яшиклар тўлатиб қўйилибди.

Акмал Икромов райони территориясидаги «Тошкент» агрофирмасининг 5—6-қадоқлаш цехлари жойлашган бинога кириб борганимизда яна бир текширувчилар билан учрашиб қолдик. Улар шу цехлар билан бир жойда жойлашган А. Икромов район улгуржи-чакана савдо мева ва сабзавотчилик комбинати омборхоналарининг иш маромини таъминловчи компрессор станцияси ремонтталаблиги тўғрисида акт тузишаётган экан. Комбинат директорини топиб бўлмади. Аммо бу ерда ҳам ҳамма ердагидек тартибсиз аҳвол кўзга ташланади. Бинолар капитал ремонтга муҳтож. «Тошкент» агрофирма цехлари ҳам мана шундай аҳволда.

— Агар Акмал Икромов район Совети ижроия комитети цехларимиз жойлашган бинони сотиб оламиз, деб пўписа қилмаганларида эди, 300 минг сўм сарфлаб, ҳаммаёқни яхшилаб ремонт қилмоқчи эдик, — дейди агрофирманинг хўжалик ҳисобидаги савдо тайёрлаш корхонаси директори ўринбосари Исматулла Зайнитдинов. — Беш ойдан буён шу можаро. Компрессор цехимизда «Аммиак гази нормадан ошиб кетди, бу одамлар саломатлигига хавф солаяпти», — дея ижроқўмдагилар маломат тошларини бошимизга ёғдиришмоқда. Аслида яқинда келган комиссия вакиллари аммиак гази билан ҳавони зарарсизлантириши нормадагидан 50 процент кучсиз эканлигини аниқлаб бердилар. Аммо ижроқўм ўз позициясида қатъий турибди...

Вақт кутиб турмайди. Ҳадемай, эртаги экинлар билан омборхона ва цехлар тўлади. Шундай экан, ремонт ишларининг кечикишига сабабчи бўлаётган бундай муаммоларга ўрин йўқ. Қолаверса, Акмал Икромов райони территориясидаги бу тайёрлаш цехлари «Тошкент» агрофирмасига тегишли. Наҳотки, Акмал Икромов райони ижроия комитетидагилар буни унутиб қўйган бўлсалар?

Яқинда яна бир қизиқ фактнинг гувоҳи бўлгандик. Куйбишев район улгуржи-чакана савдо мева ва сабзавотчилик комбинатига қарашли 3-базада 64 тонна картошка чирий бошлаган. Хўш, бу ниманинг оқибати? Албатта ишга бўлган масъулиятсизлик, ўз вақтида сақлаш учун етарли шароит ҳозирланмагани оқибатидир. База ходимлари картошкани ўз вақтида саралашмаган. Вентиляция ва совутиш ускуналари мутлақо йўқ. Натижада давлатнинг 2,3 минг сўмлик маҳсулоти сувга оқди, қанчадан-қанча одамлар картошкасиз қолди, бозордан 3—4 баравар қимматга олишга мажбур бўлдилар.

Бозорда нега картошка қиммат?

Бу саволга Фрунзе район улгуржи-чакана савдо мева ва сабзавотчилик комбинатининг «фаолияти» бироз жавоб бергандай бўлади. Халқ назоратчилари бу ердан ҳисобдан чиқарилган 87 тонна картошка борлигини аниқладилар. Комбинат ходимлари ортиқча картошкани комиссияга кўрсатишни хоҳламадилар. Бу ишга маъмурий органлар аралашгач, омборни очишга муваффақ бўлинди. Бу ерда картошкани тез-тез четга сотиш ҳоллари учрайди.

Бу билан биз нима демоқчимиз? Фактлардан кўриниб турибдики, ойни этак билан ёпиб бўлмайди. Шаҳар савдо дўконлари ва юқорида номлари тилга олинган комбинатларнинг омборлари мавсумга тайёр эмас.

Фурсат ғанимат, эртаги ҳосилни қабул қилиб олиш ва уни сақлаб, харидорга дуркун ҳолда етказиб бериш учун ғайрат отини қамчилаш зарур. Ҳадемай, деҳқонбобо ўз маҳсулотларини тўкиб ташлайди. Бас, шундай экан, «Ташплодоовошчпром» бирлашмаси, «Тошкент» агрофирмаси, барча районларнинг мева-сабзавотчилик комбинатлари раҳбарлари дўппини қўлга олиб, бу ҳақда чуқурроқ бош қотиришлари зарур.

«Тошкент оқшоми» рейд бригадаси — Т. ТОШЕВ, Р. АҲМАДАЛИЕВ, Т. КАРИМОВ.

⊙ СУРАТЛАРДА: Акмал Икромов район улгуржи-чакана савдо мева ва сабзавотчилик комбинатининг мана бу омборига бир қаранг, бу ерда сабзавот тугул, тош сақлаб бўлмайди.

«Соцгородок» бозоридаги мева-сабзавот дўкони қурилишининг охири кўринмайди; Куйбишев район улгуржи-чакана савдо мева ва сабзавотчилик комбинатига қарашли 6-магазиннинг кичик савдо залидаги пиёзлар кўкаришгача бориб етди.

Ленин районидаги 17-магазиннинг бугунги аҳволи.

Жаҳон шаҳарларида

⊙ БОНН

Шанба куни бутун ГФР территориясида бўлиб ўтган баҳорги тинчлик юриши қатнашчилари НАТОнинг тактик ракеталарини модернизация қилишга ва ракета-ядро қуроли ҳамда бошқа қуролларнинг янги турларини яратишга қарши чиқдилар ва социалистик давлатларнинг амалий тинчлик сиёсатини қўллаб-қувватладилар. Мамлакат илғор жамоатчилигининг ўн минглаб вакиллари оммавий намойишлар, митинглар ўтказдилар, Бундесвер ҳамда ГФРнинг НАТОдаги иттифоқчилари ҳарбий объектлари йўлини тўсиб қўйдилар.

ГФРда баҳорги тинчлик юришларининг чинакам умуммиллий кўлами шимолий соҳилдан Бавария альпларигача етди. Мюнхендаги урушга қарши ташаббускор ташкилотлар Бавария марказида ташкил қилган тинчлик ва қуролсизланиш учун кўп минг кишилик намойиш НАТОнинг ядро қуролини модернизация қилишдан воз кечиш, «Қурол ишлаб чиқариш ўлкаси» номини олган бу федерал ўлкада тўпланиб қолган ҳарбий корхоналарни камайтириш шиорлари остида ўтди. Жамоатчилик вакиллари Монхенни ядро қуролидан холи зона, деб эълон қилишни талаб этдилар.

⊙ ТУНИС

Икки фаластинлик ўлдирилди ва бир неча ўн киши жароҳатланди — Исроил босиб олган араб территорияларида Исроил солдатларининг шанба куни аҳолидан ўч олиши ана шундай оқибат билан тугади. Халқ қўзғолони бошланганидан буён ҳалок бўлган фаластинлик араблар сони 667 кишига етди, деб хабар қилади ВАФА агентлиги.

Наблус, Байт-Лахм, Ал-Халилда ва Иордан дарёсининг ғарбий соҳилида Исроилга қарши жуда катта намойишлар бўлди. Намойиш қатнашчилари Фаластин миллий байроқларини, Фаластин Озодлик ташкилоти ижроия комитетининг раиси Ясир Арафатнинг портретларини кўтариб бордилар, ватанпарварлик шиорларини баравариga такрорладилар. ВАФА агентлигининг хабар қилишича, христиан зиёратчилар Қуддусда Исроил армиясининг репрессия ҳаракатларига қарши норозилик намойиши ўтказдилар.

⊙ ПРАГА

Братиславадаги халқ ижодиёти маркази шу кунларда чет мамлакатларга деярли ярим миллионта анъанавий пасха безаклари — гул солинган тухум ҳамда Европадаги кўпгина мамлакатларнинг анъанасига мувофиқ пасха баҳор байрами билан боғлиқ бошқа буюмларни жўнатди. Бу марказ пасха рамзи туширилган бадиий ижодиётнинг турли маҳсулотларини деярли ўттиз йилдан буён бутун дунёга экспорт қилиб келмоқда. Бу йил халқ ижодиёти маркази ўз маҳсулотларини Австралия, Голландия, Япония, Канада, ГФР, Совет Иттифоқи, Швейцария, АҚШ ва Буюк Британияга жўнатади.

⊙ НЬЮ-ЙОРК

Ўлим жазоси жиноятчиликнинг камайишини таъминламайди, Америка халқининг истакларига ва АҚШ манфаатларига мос келмайди. Нью-Йорк юристлар уюшмаси ҳузуридаги инсон ҳуқуқлари комитетининг раиси Жонатан Лэнг Нью-Йорк штатининг қонун чиқарувчи мажлисида ўлим жазосини тиклаш тўғрисидаги масала кўриб чиқилаётгани муносабати билан «Нью-Йорк таймс» газетасида шундай фикрни ўртага қўйди.

Лэнг ўз фикрини исботлаш учун жамоатчилик фикрини сўраб билиш натижаларига асосланади. Бу натижалар башарти, юридик система ўлим жазоси ўрнини босадиган бошқа жазони тавсия этмаган тақдирда америкаликлар ўлим жазосини қўллаб-қувватлашга мойил эканликларини кўрсатган. Флорида ва Техас штатларининг тажрибаси ўлим жазоси социал муаммоларни ҳал қилмаслигини кўрсатди. Бу штатларда «ўлим жазоси»ни кенг қўлланишга қайтилгани жиноятчилик ва гиёҳвандлик муаммолари кескинлашувининг олдини ололмади. Ўлим жазосига ҳукм қилиш сақланиб қолаётгани учун бирданбир асос жиноятчидан ўч олишга интилишдир, деб ёзади пировардида Лэнг. Бу эса демократик жамиятга ярашмайди ва «бегуноҳ кишиларни ўлимга маҳкум қилиш ҳоллари юз берган системада» ғоят хатарлидир.

⊙ ИСЛОМОБОД

Миллий байрам — Покистон кунини Жанубий Осиёдаги ана шу мамлакат халқи нишонлади. Анъанага кўра Равалпиндида ҳарбий парад бўлиб, унда Покистонда ишлаб чиқилган техниканинг янги намуналари намойиш этилди. Равалпиндида ва мамлакатнинг тўртта вилояти маъмурий марказида ҳам байрам мушакбозлиги ўтказилди.

Покистон бош министри Беназир Бхутто совет қўшинларининг Афғонистондан олиб чиқиб кетилганлигини тарихий воқеа, деб атади. Ҳукумат бошлиғи миллий байрам муносабати билан радио орқали покистонликларга мурожаат қилиб, бу катта қадам Афғонистон муаммосини барчага мақбул тарзда бартараф этиш йўлини очиб беражагига умид изҳор этди. Беназир Бхутто Покистон ҳукумати афғон халқига ташқаридан ҳеч кимнинг аралашувисиз ўз келажагини ўзи белгилаш ҳуқуқини беришга «қатъий амал қилажагини» таъкидлади.

(ТАСС).

Объективда—Фучжоу

Хитой Халқ Республикасининг Фучжоу шаҳри яқинидаги Дунмэнь қишлоғи аҳолиси 1 миллион юань тўплаб, 200 ўринли болалар боғчасини қуриб олди. У турли ўйинлар учун кенг ва ёруғ хоналари, ётоқхоналари бўлган чинакам саройга ўхшайди. Болалар боғчасининг ўз сув ҳавзаси бўлиб, бу ерда болалар сузишни ўрганишади.

Бутун мамлакатда болалар мутахассислари етишмаётганига қарамай, қишлоқ маъмурлари боғчани малакали тарбиячи ва педагоглар билан комплектлашга муваффақ бўлишди.

СУРАТДА: музика машғулотида.

Синьхуа — ТАСС фотоси.

Турфа олам

ЎЗ ҲИСОБИДАН

Қишлоқ партия комитетининг секретари Лу Иньцзе Фэнби қишлоғида (Шаньси вилоятининг Ичэн уезди) уч қаватли мактаб биносини қуриб берди. Бу воқеанинг ҳеч диққатга сазовор жиҳати йўқдек туюлади. Аммо гап шундаки, мазкур бинони у оз эмас-кўп эмас — бир миллион юань сарфлаб, ўз маблағлари ҳисобига бунёд этди. Лу Иньцзе маҳаллий партия ташкилотининг озод қилинмаган раҳбари бўлиш билан бир қаторда энг давлатманд қишлоқ корчалонларидан бири ҳисобланарди.

Ана шу воқеа ҳақида хабар қилган «Жэньминь жибао» газетаси Лу Иньцзенинг ўзи оиласи билан бирга соғ тупроқ қатламида қазилган уч хонали ғорда истиқомат қилади, деб таъкидлайди. Хитойнинг улкан соғ тупроқ платосига хос ана шундай бошпаналарда расмий маълумотларга қараганда, қарийб 40 миллион киши истиқомат қилади.

КАШАНДАЛИК ҚУРБОНЛАРИ

Ҳар йили Норвегияда 40 га яқин гўдак ҳомиладорлик вақтида ўз оналари тамаки чекишининг қурбони бўлаяпти. Улар ёки ўлик туғиладилар, ёки ҳаётларининг биринчи йилидаёқ турли касалликлардан вафот этадилар. Ҳомиладорлик вақтида тамаки чеккан оналарнинг болалари кўпроқ ақлий қолоқликдан азият чекишади, бошқа болаларга нисбатан рак касалликларига кўпроқ чалинишади. Норвегиянинг пойтахтидаги «Риксхоспиталитет» марказий касалхонасининг врачи Гру Нюландер хоним ана шундай хулосага келди.

КУБА НЕЧА ЁШДА?

Куба ва совет археологларининг ниҳоясига етган биргаликдаги экспедицияси натижалари шу вақтга қадар мавжуд бўлган Кубанинг қадимги аҳолиси ҳақидаги назарияга жиддий тузатиш киритиши мумкин. Тарих фанлари кандидати Хосе Гаурачанинг фикрига қараганда, шарқий Ольгин вилоятидаги Санта-Рита ғоридан топилган буюмларнинг ёши 3 минг йилгача бориб етади. Ваҳоланки, сўнгги вақтларга қадар индеецларнинг қабилалари оролга бирмунча кечроқ келиб қолишган, деб ҳисобланар эди.

Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси Саид Аҳмад:

«Сендан миннатдорман, бардошим!»

Саҳифа меҳмони

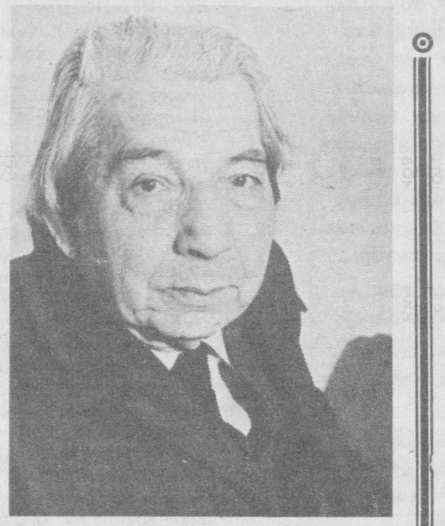

Ёзувчилар союзининг жуда кўп тарихий воқеаларга гувоҳ бўлган ўша қадимги боғи. Саид Аҳмад ака узоқ сафарга тараддуд кўраётган эканлар, машинасининг аллақайси мурувватини бурашдан тўхтаб, менга пешвоз чиқдилар. Ростини айтсам, аввалига танимадим, коржомадаги бу одам бирор автомеханик бўлса керак, деган хаёлга бордим. Буни дарҳол пайқаган адиб майин жилмайиб қўйди. Суҳбат ҳам жўнгина бошланди. Унга дала-ҳовли дарвозаси олдида ўйнаб юрган болакай сабабчи бўлди.

— Қани, чойдан ҳўпланг, ука. Биласизми, ҳув анови кичкинтойдай пайтларимда ойим мени худди бузоқ боласидай арқонга боғлаб қўяр эканлар. Ўшанда 5—6 ёшларда бўлсам керагов. Самарқанд дарвозадаги ҳовлимизнинг ўртасидан ариқ оқиб ўтарди. Икки-уч марта сувга тушиб кетганимдан кейин ҳамма чўчиб қолибди. Шундан кейин ўрикка боғлаб қўядиган бўлишибди. Шўхлигимдан уйдагиларда ҳаловат бўлмасди.

Эсимни танибманки, мен танламаган касб қолмади, деса бўлади. Аввалига боғбон бўлишга аҳд қилдим. Сўнгра Солиҳ дорбозга чалинган қарсаклар мени баланддаги арқон устида умбалоқ ошиб, ҳаммани қойил қолишга мойил қилиб қўйди. Кейинчалик сураткашликка ўзимни урдим. Ўн тўрт ёшимда «Ленин учқуни», «Ёш ленинчи» ва «Ўқитувчилар газетаси»да фотосуратларим босилиб чиқди. Каминада рассом бўлишга иштиёқ сезилгач, ҳатто тасвирий санъат билим юртида икки йил таҳсил ҳам кўрдим. Аммо фото санъатидан воз кечолмадим. Суратларим билан газеталарда қатнашиб юриб, мухбир ҳам бўлиб қолдим.

— Демак, ёзувчилик касбини кейинроқ танлаган экансизда?

— Ҳа, биринчи ҳикоям ўттиз еттинчи йилда машҳур фельетончи Комил Алиев таҳрири остида «Ишқивоз» деб номланган сарлавҳа билан «Муштум» журналида чоп этилди. «Тортиқ» номли биринчи ҳикоялар тўпламим эса қирқинчи йилда 20 ёшимда босилиб чиқди. Аммо устоз Абдулла Қаҳҳор «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» (ҳозир «Шарқ юлдузи») журналида тўпламимни дабдала қилиб, кўзимни мошдай очиб қўйди. Анчагача ўзимга келолмай юрдим. Бироқ мен ҳам битта тарсаки еб чекинадиган анойилардан эмасдим. Чунки ижод сеҳри аллақачон мени ўз домига тортган эди. Ўқиш, ўрганиш, изланишлар давом этди. Ўша йилларда ҳам сураткашликни ташламадим, ҳозир ҳам фотоаппарат менинг доимий ҳамроҳим.

— Узр, Саид Аҳмад ака, пайтдан фойдаланиб бир нарсани сўрамоқчиман. Шайхзода юбилейи муносабати билан яқинда «Совет Ўзбекистони» газетасида Ғафур Ғуломнинг юбиляр билан тушган сурати босилди. Унинг тагига «Саид Аҳмад фотоси» деб ёзиб қўйилган. Шу сурат қачон олинган?

— Э, бунинг қизиқ тарихи бор, ука. 1959 йилнинг 2 майида байрам муносабати билан Ғафур ака, Шайх ака ва кеннойингиз Саидахонни телевидениега таклиф этишди. Уларга эргашиб мен ҳам бордим. Эшиттириш давом этарди. Бирдан уларнинг суратини олгим келиб қолди. Шундай қилдим. Аммо фотоаппаратнинг ширқиллагани телекамера қаршисида ўтирганларнинг эътиборини чалғитиб қўйибди. Режиссёр қизариб-бўзарганича гунг кишига ўхшаб қўлларини унсиз силкита бошлади. Кейинчалик билсам у «Ҳе, сендақа фотомухбирдан ўргилдим, чиқиб кет бу ердан» демоқчи бўлган экан. 1961 йил 1 май сайлида союзимизнинг шу боғида мен олган Ғ. Ғулом ва М. Шайхзода сурати ҳам яқинда «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» газетасида босиб чиқарилди. Хуллас, эллигинчи йиллар ҳам андуҳли, ҳам завқли давр бўлган мен учун. Эслаш жуда оғир...

— Дарвоқе, ҳозир ошкора гаплашадиган пайт. Сиз ҳам шахсга сиғиниш йилларида азият чекканлардан экансиз...

— Ҳали айтганимдай у даврларни эслашни ёқтирмайман. Негаки, аввало, қалам тебратишга халақит беради. Қолаверса, одамларнинг менга ачинишларини истамайман. Тўғри, сизни тушуниб турибман, асарларимнинг ёзилиш тарихи, уларга берилган баҳолар адабиётшунослар рўзномаларидан китобхонга аллақачон маълум. Сиз фаолиятимнинг қоронғи томонларига чироқ тутишга интилаяпсиз. Бу, яхши. Гап очиқчасига кетдими, сўзлаб берақолай...

Ўзингизга маълум, менинг тоифамдаги одамлар бир гапдан қолай, дейишмайди. Ўша пайтларда гап келганда, отангни аяма, деган нақлни ўйлабману, «тил югуриги — бошга» ибрати хаёлимдан фаромуш бўлибди. Ижодий союзимизда ҳам сохта обрў кетидан югурувчилар оз эмасди. Улар бизга ўхшаган гап билан чақиб оладиганлардан доим чўчиб юришарди. Яна бир фактор: иғвогар ва чақимчиларнинг «омади» юрган давр эди ўшанда.

Мени ҳам чақишибди. 1950 йилнинг 10 май оқшоми. Саида опангиз билан турмуш қурганимизга эндигина беш ой бўлувди. Саҳар пайти таппа босиб олиб кетишди. Тўққиз ой ертўлада камерада ётдим. Мен ётган хонага неча марта айғоқчилар қўйишди, уларнинг афти-ангорини эсласам, ҳанузгача юракларим орқага тортиб кетади: ҳаммаёғи кўкарган, қон. Кийим-кечаклари йиртилган, афтода бир ҳол.

Айғоқчилар мендан ҳеч нима олишолмади. Ахир, айбим бўлмагандан кейин мендан улар нимани ҳам ундириша оларди. У пайтларда суд қаёқда, дейсиз. «Тройка» (уч кишидан иборат маслаҳатчилар) қарори билан истаган муддатга қамаб юбораверишарди. Мени Москвага олиб кетишди. «Тройка»нинг қарори билан ўн йил муддатни зиммамга қўйиб, Жезқазғонга юборишди. Беш йил мис конларида руда қазидим.

— Қаноатда Саида
Филча бўлурму, ҳай-ҳай?
Бу сатрлар замирида бирор ҳаётий ҳақиқат ётадими?

— Агар она табиат қаноатнинг жуда катта қисмини аёлларимизга инъом этмаганида талаффузимиздан вафо ва садоқат сўзларини аллақачон итқитиб ташлаган бўлур эдик. Саидахон... Мени деб не балоларга гирифтор бўлмади у. Мен қамалганимнинг учинчи куниёқ уни чақириб «Агар эрингдан воз кечмасанг, союз аъзолигидан ҳайдаймиз» деб дўқ-пўписа қилишган. Шу саҳнада иштирок этган одамларнинг айтишларича, Саидахон шундай жавоб қилибдилар: «Юзлаштиринг, агар у киши мендан юз ўгирсалар, мен ҳам ундан воз кечаман». Йўқ, барибир уни союз аъзолигидан ўчиришибди. Ҳеч қаердан иш беришмабди. Биз ўшанда Саидахон билан расман никоҳдан ўтмаган эдик. У, биз ҳали турмуш қурмаганмиз дейиши ҳам мумкин эди. Бу фикр ҳатто ҳаёлига ҳам келмабди. Оч-наҳор университетда ўқишини давом эттирибди.

Қалам соҳиблари дашномидан чўчиган шаҳар соҳиблари ниҳоят уни Қўйлиқдаги корейс мактабига рус тили ўқитувчиси қилиб жўнатишган. Шуниси кулгилики, рус тилида икки оғиз сўзни эплаб гапиролмайдиган ўзбек аёли тағин, корейс мактабида қандай дарс бера оларди?

Бу ситамларга чидай олмаган шоира партия марказкомига — хотин-қизлар бўлимига чиқади. Бу ерда ҳам уни нописандлик билан кутиб олишади. Саида Андижондаги ўқитувчилар институтини ҳам тамомлаган эди. У бўлим мудири столига партбилети ва дипломларини итқитиб: «Партия ўзбек аёлларини паранжи асоратидан қутқариб, онгли ҳаётга йўллаш учун миллионлаб маблағ сарфлаётган бир пайтда сиз иккита дипломли коммунистни яна паранжи ёпинишга мажбур қилаяпсиз», дея хонадан шитоб билан чиқиб кетибди. Орқасидан қувлаб ҳужжатларини қўлига тутқазишибди.

Яхшиямки, оламда яхшилар кўп. Ўзбек журналистларининг устозларидан бири В. Ф. Архангельский ўзи раҳбар бўлган Марказком босмахонаси қурилишига Саидани ишга олиб, унинг бошига ёғиладиган бало-қазоларни даф қилишга ҳамиша кўксини қалқон қилиб турган.

Биз партияга, тузумга ишонардик, адолат қарор топишига ишонардик. Шу ишонч шоира рафиқам ва megдаги қаноатни зирҳлаб турди. Шунинг учун ҳам биз бардошимиз олдида ҳамиша таъзимдамиз.

Хотира кунларида Саидани яна шунинг учун ҳам кўпроқ тилга олаяпманки, у чин коммунист, садоқатли ёр, меҳрибон она, дилбар шоира эди.

— Саид Аҳмад ака, ичингиз тўла алам-ку? Шундай бир ҳолатда одамларни кулдириш учун қаердан куч топаяпсиз?

— Аввало, юқорида айтганимдай, қора кечмишларимни иложи борича ҳаёлдан қувлашга интиламан. Ўтган шу ўттиз тўрт йил ичида ўтмишимдан бирор марта бирор кишига нолиган эмасман. Ниҳоят сизга ёрилиб, юрагимни бўшатиб олдим. Бундан ташқари, ёмон кунларни эслаб, ижодда бўғилиб ўтиргандан кўра эзгуликка хизмат қилиб, яхшилар даврасида парвоз қилган минг марта афзал. Иккинчидан, одамларни ўз ғамига шерик қилишдан ҳам ёмонроқ бадбинлик йўқ. Айниқса, озми-кўпми, менга ўхшаб халқ эътиборига тушган кишилар ўз дардини қулфлоғлик дил сандиғида сақлаб юргани маъқул. Бу ортиқча гап-сўзлардан дариғ тутади. Менинг назаримда, ҳадеб оҳ-воҳ қилавериш гўё одам ўз бахтсизлигини пулга сотаётганга, бошқаларда ачиниш ҳиссини уйғотаётганга ўхшаб туюлади.

Одамларни кулдиришга келсак, бу — асосан инсон маънавиятининг поклигига, руҳининг тетиклигига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Ёзувчининг усталиги шундаки, у ўз атрофидаги сон-саноқсиз ҳодисалар хирмонидан ўз улушини ола билиши ва уни маълум мантиқий хулосага олиб келадиган мақсадга йўналтира билиши лозим. Айниқса, ҳажвчилар бу борада ниҳоятда сезгир бўлмоғи зарур. Кулгуни ҳар хил тасодифлар, ғайриоддий воқеалар келтириб чиқаради. Ҳаётда оддий туюлган бир бутун воқеага — асосий мавзуга ўша тасодиф ва ғайриоддий ҳодиса ва характерлардан зеб берилса, бундай асарни кулмасдан ўқиб ёки томоша қилиб бўлмайди. Мана, «Келинлар қўзғолони» ҳақида. Юзлаб ўзбек оилаларидаги типик воқеа. Бундай оилалар ҳозир айниқса қишлоқларимизда жуда кўп. Асарга ўша юқорида тилга олганим кулгу бўёқлари сингдирилгани учун ҳам неча йиллардан буён томошабин олқишини тарк этмаяпти.

— Дарвоқе, ўзбек келинлари чет элларда ҳам «қўзғолон» кўтариб юрган эмиш...

— Аввалambор, келинларнинг ўз юртимиздаги саёҳати ҳақида гапирай. Бу асарнинг Олмаота саҳнасидан тушмаётганига мана ўн йилдан ошди. Ўш, Фрунзе, Ленинобод томошабинлари ўн бир йилдан буён келинларни саҳнадан қўйиб юборишмаяпти. Уни Чечен-Ингушетия, Шимолий-Осетия каби мамлакатимиздаги 20дан ортиқ театрлар намойиш этишаяпти. Бу йил асар Доғистон театрида ҳам саҳна юзини кўради.

Спектакль чет элларга ҳам қадам қўйди. Уни Лаос ва Хитой Халқ Республикаси томошабинлари зўр шоду хуррамлик билан кутиб олишди. Урумчидаги уйғур театри саҳналаштирган шу асарим қардошларимизга манзур бўлибди. Пьесани саҳналаштириш жараёнида Урумчига бориб келдим.

«Келинлар қўзғолони» фильмининг муваффақияти айниқса катта бўлаяпти. У биргина Американинг ўн битта штатида юз марталаб қўйилди. Дунёнинг деярли ярмини айланиб чиқаётган бу фильмнинг, менимча, асосий ютуғи шундаки, унда миллийлик жуда кучли. Бу, ҳеч шубҳасиз, режиссёрнинг муваффақиятидир.

— Гап кино санъатига кўчган экан, шу мавзуда яна бир савол бермоқчиман. Киносценарийлар русча қабул қилинаётганлиги учун ҳам ўзбек адибларини бу соҳага жалб этиш қийин бўлмоқда, дейишяпти. Шу тўғрими?

— Йўқ, менимча, нотўғри. Улар бир масалада ҳақдирларки, сценарийлар ўзбекча ҳам қабул қилиниши керак. Аммо кинонинг ўз специфик хусусиятлари, мураккаб талаблари бор. Бизнинг ёзувчиларимиз кино сирларини яхши билишмагани учун бу соҳага қўл уришдан чўчишаяпти. Бундан ташқари, режиссёрларимиз «Ўзбекфильм» маҳсулотларига Европача ранг беришаяпти. Миллийлик эътибордан четда қолиб кетаяпти. Бу масалада бизнинг киноарбобларимиз грузинларнинг миллий кино мактабидан ўрнак олишса ёмон бўлмасди. Бироқ ҳар қандай шароитда ҳам адибларимиз кино билан мустаҳкам алоқа ўрнатмоқлари лозим. Негаки, ҳозир фильмларимиз қадр-қиммати жаҳон санъати савиясидан бир неча поғона пастга тушиб кетди.

Менинг ҳозирги ёшларга ҳавасим келади. Айниқса, қалам соҳибларида ҳужумкорлик жуда кучли. Қайта қуришга шубҳасиз ёрдами тегаётган мавзуларни дадил кўтариб чиқишаяпти. Аммо кўпчилигимизда ўша турғунлик даврининг асорати — журъатсизлик ҳамон устунлик қилмоқда. Бу кино санъатига ҳам ҳар хил таъсир кўрсатаяпти.

— Кейинги пайтларда матбуотда ошкоралик одоби, деган ибора пайдо бўлди. Очиқчасига гаплашамиз деб одоб доирасидан чиқиб кетаётганимиз йўқми?

— Унисиям, бунисиям бўлаяпти. Ошкоралик дегани бировнинг шахсига тегиш, неча йиллар давомида тобланган мустаҳкам дўстлигимизга раҳна солиш деган гап эмас. Совет халқларининг буюк қардошлиги социалистик жамиятимиз эришган ғалабаларнинг энг каттасидир. Биз бу ғалабани ҳеч қачон қўлдан бой бермаймиз. Майли, баҳслашайлик, тортишайлик. Ҳақиқат — баҳс маҳсули. Лекин ўзбегимизга хос одоб-икром пардаси ҳамиша ҳарирлигича қолсин.

— Саид Аҳмад ака, яқин орада китобхонларга нималар тақдим этмоқчисиз?

— Кўзингиз тушган бўлса, «Шарқ юлдузи» журналининг учта сонида «Жимжитлик» романим тўла босилиб чиқди. Ҳадемай китобхонларим қўлига тегиб қолса, ажаб эмас. Ҳозир эса шахсга сиғиниш ва турғунлик йилларидаги воқеаларни ўзида мужассамлаштирган «Доҳийга хат» деб номланган романим устида ишлаяпман. Бугунги суҳбатимизда ҳам ёзилаётган шу асаримнинг таъсири бўлди, албатта. Бундан ташқари ҳикоялар, ҳажвлар учун мавзуларим бор. Ҳарқалай, қайта қуриш жангчилари олдида қарздор бўлиб қолмайман.

— Одатдаги охирги савол: «Оқшом»нинг кенжа газетаси ижодкорларига истакларингиз?

— Истагимдан олдин «Мушоҳада» ҳақидаги фикрларимни айтмоқчиман. Газетанинг жамоатчилик кучи билан чиқарилаётганини табриклаш керак. Материаллар кичик, фикрлар лўнда, мавзулар кўлами кенг. Хуллас, ўзбекча андиша билан гаплашишга интилаяпсизлар. Бироқ газетадаги андиша журъатсизликка яқинлашиб қолаяпти.

Ижодкорларга истагим шуки, кўпроқ оддий одамлар қалбига қулоқ солишсин. Халқимизда ҳали дард кўп. Баҳоли-қудрат ёрдамимни мен ҳам аямайман.

— Раҳмат, Саид Аҳмад ака, ҳамиша саломат бўлинг!

Адибга Абдулла НУРИМОВ ҳамсуҳбат бўлди.

РЕДКОЛЛЕГИЯ

«Мушоҳада»нинг навбатдаги сони 25 апрелда чиқади.

«МУШОҲАДА» («Размышление»)
Ежемесячный выпуск общественной редакции газет «Тошкент оқшоми» и «Вечерний Ташкент».

Ҳар ойнинг сўнгги ҳафтасида сешанба кунлари чиқади.

Справкалар учун телефонлар: 32-54-15, 33-99-42, 32-53-66.

МУШОҲАДА

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари жамоатчилик редакциясининг ойлик нашри

№ 3 (15) 1989 йил март

«Мушоҳада» оталиғида

Қалбимизга жо қуёш...

Шаҳримиздаги кўзи ожиз болалар мактаб-интернатининг фаолият кўрсатаётганига ҳам 65 йил тўлди. Ярим асрдан кўпроқ даврни ўз ичига олган мана шу йиллар мобайнида юзлаб кўзи ожиз болалар илмли бўлиб етишдилар. Браилча усулдаги саводхонлик билимини эгаллаб, меҳрибон устозлардан боодобликни ўргандилар.

Республиканинг биринчи президенти Йўлдош Охунбобоев номи билан аталган мазкур интернатда ҳозирги кунда 300 дан ортиқ кўзи ожиз болалар таълим-тарбия олмоқдалар. Мактаб қошида ташкил этилган боғча эса 34 нафар кўзи ожиз жажжи гўдакларни ўз бағрига олган. Қувончлиси шундаки мактаб ташкил этилган дастлабки дамларданоқ пойтахтимизнинг кўплаб корхона ва муассасалари уларни ўз оталиқларига олиш ташаббуси билан чиққан эдилар. Бир неча йилдирки, «Ташсельмаш» бирлашмаси коллективи мактаб-интернатга ишчи кучи билан ёрдам бериб туради. «Лола» атир-упа ишлаб чиқариш бирлашмаси болаларнинг маданий-маиший дам олишларини ташкил қилиб беришда ёрдамларини аямаяптилар. Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси эса бежирим маҳсулотлари билан болаларни кийинтириб турадилар. Мана, бир йилдирки, улар сафига ижодкорлар коллективи ҳам келиб қўшилди. Яъни «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг ижодий ходимлари мактаб-интернат билан яқиндан алоқа ўрнатдилар. Шу мақсадда «Мушоҳада» ва «Диалог» газеталари саҳифаларида ўқувчилар ва педагоглар фаолияти акс эттирилган материаллар бериб борилмоқда. Таълим-тарбия масканидаги мавжуд муаммоларни ҳал этишда амалий ёрдам кўрсатилмоқда.

Атрофда баҳор тантана қилаётган айни кунларда яна ана шу интернат томон йўл олдик. Наврўз нафаси педагоглар қалбини қитиқлаб, кўнгилларга гўё қуёш жо бўлгандай ҳаммаёқни шодликка тўлдирган.

— Мактабимиз педагогик коллективи 80 нафар олий маълумотли ўқитувчиларни ўз сафига бирлаштирган, — дейди биз билан суҳбатда мактаб директорининг ташкилий ишлар бўйича ўринбосари Фарида Абдураҳмонова. — Улардан 20 таси Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси, 4 таси эса республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи деган шарафли номни олишга муяссар бўлганлардан. Ўқувчиларга таълим-тарбия асосларини чуқурроқ сингдиришда Ўзбекистон кўрлар жамияти яқиндан ёрдам кўрсатиб келмоқда. Жамият тузиб берган ойлик ҳамда йиллик планлар асосида дарс олиб бормоқдамиз.

Суҳбатимизга мактаб интернатнинг юқори синф ўқувчилари келиб қўшилишади.

— Яхши яшаш ва аъло ўқишимиз учун ҳамма шароитлар муҳайё, — дея гап бошлайди ўзини Фарида Усмонова деб таништирган қиз. — Бу йилги ёзги таътил кунларида эса бизни яқинда ишга туширилаётган Хумсон пионер лагери ўз қучоғига олади.

9-синф ўқувчиси Убайдулла Алимов:

— Мактабимизда илм олиш билан бирга бўш пайтларимизда мусиқа тинглаб, ҳордиқ чиқариш, бадиий китоблар ўқиш ва оммавий-ахборот янгиликларидан хабардор бўлиб туриш учун барча имкониятлар яратилган. Минглаб ўқувчилар қаторида биз ҳам «Оқшом»нинг мухлисимиз. Бу газетанинг оммавийлиги ва ардоқлилиги унинг кўнгилдаги гапларни очиқ-ойдин ёритишида, долзарб муаммоларни ўз вақтида кўтаришида, деб биламиз.

Бахтиёр Толипов:

— Биз ўқувчиларнинг яна бир тилагимиз, ана шу газета билан ҳамиша узилмас мулоқотда бўлсак, ҳамкорликда қизиқарли учрашувлар, баҳсли мунозаралар ўтказиб турсак...

Фарида Усмонова:

— Бизни кўпдан бери ташвишга солаётган муаммолардан бири Браилча усулда битилган дарслик китобларининг ўзбек тилида нашри йўқлигидир. Қачон бу муаммо ҳал бўлади?

Фариданинг кўпчилик тенгдошлари номидан берган бу саволига директор ўринбосари қуйидагича жавоб қайтарди:

— Бу масаладан республика халқ таълими министрлигининг хабари бор, албатта. Ҳозирча бошланғич синфларимиз Браиль усулидаги китоблар билан таъминланган. Юқори синф ўқувчилари учун ҳам бу муаммо яқин орада ҳал этилади, деган умиддаман...

Дарҳақиқат, мактабда ҳал этилиши зарур бўлган муаммолар оз эмас. Бу масалалар билан даҳлдор ташкилотлар шуғулланишаяпти. Аммо бизни мамнун қилган нарса шуки, интернат қошидаги ўқув-ишлаб чиқариш комбинатида ўқувчилар ҳар хил касбларни ҳам ўрганишаяпти. Шу қутлуғ айёмда истак билдириб:

— Қалбингиздан баҳор аримасин, азизлар! — демоқчимиз.

Ф. ҲУСАНОВА, Д. ОБЛАЕВ.

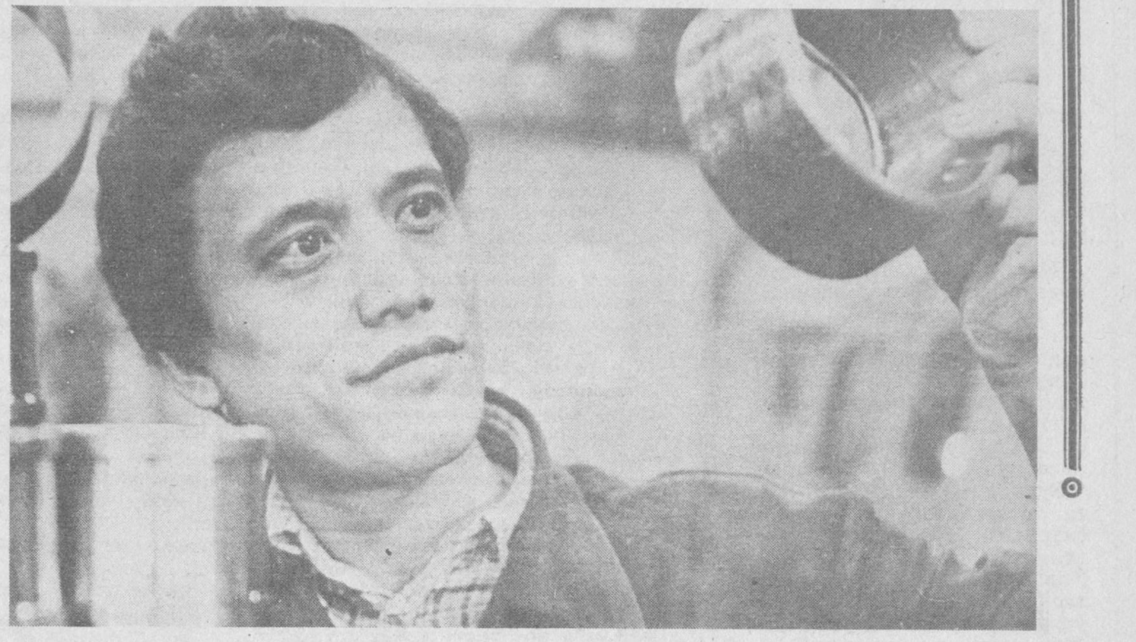

Н. Шерматов Тошкент подшипниклар ремонти заводининг илғор токари. У кунлик иш нормасини 130 фойиздан зиёд адо этиб бу борадаги кўрсаткичларини оширишга ҳаракат қилмоқда. Илғор токарнинг комбайнлар учун ишлаб чиқараётган деталь-подшипниклари сифатли деб топилмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

Қардошлик — қариндошлик

Тил — дилга тилмоч

Очиғини айтсам, ёзувчи Евгений Березиковнинг «Қизил Бухоро» китобини ўқигач, бир савол туғилди: адиб асарда тасвирланган маҳаллий аҳоли вакилларининг характерини, халқнинг энг тахчил урф-одатларини қай йўсинда бу қадар чуқур ўргана олди экан? Бунинг сирини яқинда билиб қолдим. Моҳир сўз устаси ўзбек тилида жуда яхши гапира олар эканлар. Унинг олимлар даврасидаги суҳбатида айтган қуйидаги сўзлари ҳамон қулоқларим остида жаранглаб турибди: «Ўзбекистонда яшовчи славян халқлари вакилларининг маҳаллий тилни билмасликлари энг жиддий хатодир. Чунки тилни билган элни билади, шу халқ урф-одатлари, ички дунёси билан ошно бўлади. Трамвайда кетаётиб, бир кексани майна қилаётган безориларга соф ўзбек тилида дашном берган эдим, барзангилар индамай вагондан тушиб кетишди. Сабабини ўша кекса тушунтириб берди. Ўғлим, ўзбекчани яхши билар экансиз, безорилар рус бўлатуриб, ўзбек тилида гапирганингиз учун сизни ҳурмат қилиб трамвайдан тушиб кетишди, деди кекса. Дарҳақиқат, ўзга тилни билмоқ — ўша халқ ҳурмат-эҳтиромига сазовор бўлмоқ, демакдир».

Мен кўп йиллик педагогик фаолиятимда шаҳримизда ўзбекчани ўз она тилидай ўзлаштириб олган юзлаб бошқа миллат вакиллари билан мулоқотда бўлганман. Уларга меҳр-муҳаббатимиз ҳамиша чексиз. Аммо гражданлик гувоҳномасига ўзбек деб ёзилган жуда кўп ҳамюртларимиз билан ҳам учрашганманки, улар ўз она тилларида иккита сўзни ҳам эплаб гапиролмайдилар. Бунинг учун уларни айблаб бўлмайди, албатта. Уларнинг ўз тенгдошлари орасига тушиб ўзбекча гапиролмай оғзига талқон солиб ўтиришга мажбур бўлишаётганига биринчи навбатда ота-она айбдордир. Болаларини рус мактабларига беришгани яхши, лекин ўз она тилини ҳам унутмаслиги учун лоақал уйда ўзбекча гаплашиш лозимку, ахир.

Яна бир фикр устида тўхталмоқчиман. Яқинда эфир орқали ўзи рус бўлатуриб ҳар иккала тилни пухта ўзлаштириб олган ва ҳатто ўзбек тилида ажойиб шеърлар битган, Навоийдек буюк алломани бировнинг кўмагисиз русчага таржима қилган Ирина исмли шоира билан танишиб, уни орқаваротдан севиб қолганман. Унинг ўзбекча талаффузида бирорта рус сўзи йўқ. Бироқ бизнинг кўпчилигимиз эса ўзаро муомалада тилимизга тенг ярим рус сўзларини қўшиб ишлатамиз. Ахир, бу ўз она тилимизга, Навоий, Бобир, Беруний, ал-Хоразмийлар тилига ҳурматсизлик эмасми?

Биз улуғ Ленин тилидан умрбод миннатдормиз, чунки ўзбек халқи шу тил орқали жаҳон маданияти, адабиёти, фани ва техникаси билан ошно бўлди. Шу тилнинг ёрдамида ўзбек диёри ёппасига саводхон ўлкага айланди. У шунинг учун ҳам иккинчи она тилимизки, шу тил воситасида Иттифоқимиздаги қардошларимиз билан, ҳатто хорижий юртлар кишилари билан қийналмасдан мулоқотда бўлаоламиз.

Айни пайтда ўз она тилингни билиш, уни ардоқлаш — ўз халқингга бўлган чексиз муҳаббат белгиси эканлигини ҳам унутмаслик лозим. К. Паустовскийнинг қуйидаги сўзларини ҳамиша эсда тутмоқ лозим: «Ўз тилига муносабатига қараб туриб ҳар бир одамнинг маданий даражасинигина эмас, балки унинг гражданлик қадр-қимматини ҳам аниқ айтиб берса бўлади. Ўз Ватанингга бўлган муҳаббатингни ўз тилингга бўлган муҳаббатингсиз тасаввур этиш мумкин эмас». Лекин айни пайтда тил сабоқлари республикамизнинг деярли барча мактабларида ҳанузгача паст даражада қолиб кетмоқда. Бу фан юзасидан ўқитувчи кадрлар ҳали ҳам етишмайди.

Таклифим шуки, аввало, ўзбек тили ва адабиёти фани давлат имтиҳонлари жадвалига киритилиши лозим. Иккинчидан, шу фан юзасидан рус мактаблари учун махсус дарсликлар тайёрлашни тезлаштириш зарур.

Тил — дилларга тилмочдир, шунинг учун ҳам қардошлик оиламизнинг ҳар бир аъзоси дўстлар тилига алоҳида эътибор бермоғи, дўстликка ҳурмат юзасидан шу тилни мукаммал ўрганмоғи лозим.

Т. АБДУМАЛИКОВА,
Октябрь районидаги 20-ўрта мактаб директори.

Газетхон: фикр билдирмоқчимиз!

Ақл ёшда эмас...

«Оқшом»имизнинг жажжи «Мушоҳада» газетаси икки ёшга қадам қўйди. Ақл ёшда эмас — бошда, деганларидек, шу қисқа фурсат ичида у ўзига минг-минглаб мухлислар орттирди. Айниқса, «Мушоҳада учун мавзу», «Аччиқ, аммо очиқ гап» рубрикалари остида берилаётган материаллар хўжалигимизда жуда кўп мунозараларга сабаб бўлмоқда.

Яна бир фикр. «Мушоҳада»нинг чиқишини бир ойда интиқ бўлиб кутиш жуда оғир. Наҳотки, аллақачон кўпчилик эътиборини қозонган газетачани «Оқшом»нинг ҳафталик нашрига айлантириш мумкин бўлмаса! Шу ҳақда жиддий ўйлаб кўриш керак.

А. АЗИМОВ,
Калинин районидаги «Ёш ленинчи» агроучасткасининг ишчиси.

Маслаҳат беринг, бува!

Жуда қийналиб кетдим, ёрдамингизга муҳтожман, Донобува. Газетада эълон қилинган «Ажрим айбдорлари ёки қўйди-чиқдиларда фақат эркаклар гуноҳкорми» сарлавҳали мақолани ўқиб, хаёлан ўз турмуш ўртоғимни оқлашга ҳаракат қилиб кўрдим, бироқ эплай олмадим.

Ўзлари ёмон йигит эмас, ичмасалар тиллога топилмайди. Қурилишда прораб бўлиб ишлайдилар. Исмлари А. Илтимос, газетада унинг ҳам, менинг ҳам отимни тўла ёзманг, бува. Акс ҳолда яна балога қоламан. Зора шу оддий шаъма таъсир қилармикин, деган умид билан сизга мурожаат қилаяпман. Аҳволим ҳозир жуда оғир. Ажралай десам, фарзандлар тирик етим бўлишидан чўчийман. Нима қилай, маслаҳат беринг, бувАжон!

С. ХЎЖАЕВА,
Қурувчилар кўчасида яшовчи ёш она.

Маҳалланинг кўзи қаёқда?

«Мушоҳада»нинг сўнгги сонидаги «Маҳаллада ош» сарлавҳали мақолани ўқиб чиқдим. Донобувамиз ниҳоятда жиддий масалаларни ўртага ташлабдилар. Мен отасининг қабрини йўқотиб қўйган Ботирбекни айблай олмайман. Эҳтимол у ёшлик қилиб, отани зиёрат қилишни унутгандир. Мана, ўзим, ота-онам вафот қилганларида жуда ёш эдим. Отамнинг қаерга дафн этилганини ҳанузгача билмайман. Маҳалла кексаларидан бири кўрсатган ҳозир тептекис жойга ҳар йили хотира кунлари чироқ ёқиб келаман. Шунинг учун ҳам мен Ботирбекни эмас, маҳалла казоларини айблайман.

А. ТОЛИПОВ,
Собир Раҳимов районидаги «Янги турмуш» маҳалласи.

Пойтахт меъморлари

Ёш бўлса ҳам бош...

Э. ТЎЛАГАНОВ, «Мушоҳада» мухбири.

Аччиқ, аммо очиқ гап

Аҳвол қалай, меҳмонлар?

Д. МУРОДОВ, В. МАДИМАРОВА.

Автоматлар қани?

С. МАНСУРОВ.

БИЗ СЕНИ СОҒИНДИК, БАХОР!

Кулгили хотира

Сумалак

ни ўн минутда, иккинчисини ярим соатда тайёрлаб берамиз, — дея кўзини сузди официант аёл.

Хайриддиннинг пешонаси тиришди. Назаримда унга юз ва қош-кўзларига ҳар хил ранглар суркаб таш-

масин. Хў-ўш, биринчисига мастава...

— Буни ҳозироқ олиб келаман, — деди дафтарчасига ёза бошлаган танноз хоним, — иккинчисигачи?

— Иккинчисигами? — Хайриддин яна жилмайиб, менга кўзи-

ёшарган бош оша... Мирпўлат ака ... яна ўша пилдироқ ж... вон чиқиб келиб, би... га рўбарў бўлишди.

— Ўзим ҳам Сам... Аҳмаднинг шумтал... укаларидан бирор... келгандир, деб ўйло... дим-а? — деди Ми... пўлат ака, сўнгра х... димасига ўгирилди: ... ҳой, Оксана, сумала... масаллиғининг ... тўрт суткада тайёрл... нади, уни пишириш... камида ўн соат кетади...

— Биттагина таом... нинг бир ҳафтада та... ёрланишини энди эш... тишим, — деди жуво... уялиб, — мен ўзбе... ларнинг энг узоқ п... шадиган овқати — о... деб юрардим.

— Майли, ҳижол... чекманг, — деди Хай... риддин жиддий оҳан... да, — оғайнимнинг т...

лаган бу жувоннинг бачкана қилиқлари ёқмаётганга ўхшарди.

— Иккинчи таомни ярим соатда тайёрлаймиз, денг? — сўради Хайриддин.

ни қисиб қўйди, — ёзинг, иккинчисига сумалак.

— Нима? — афтидан официантка бу таомни биринчи марта эшитаётган бўлса ке-

Абдулла НУРИ.

СУРАТДА: маҳалла ошпазлари Абдунаим Саидов, Абдусалом Икромов ва Гулом... М. Нуриддинов фотоси.

Боғ ўйқ, тоғ ўйқ...

Гуллар қурибди...

НУРБЕК.

Сулола

Икки аср қозон бошида

У пайтларда ёш эдим. Ҳали эсимда: байрам сабаб бўлиб маҳалла аҳлига ош тарқатиладиган бўлди. Ярим тунда бошланган тараддуд эрта саҳарда ...

Ф. НУРИДДИНОВ, меҳнат ветерани.

Ҳажвчилар ҳузурида

Таниш башаралар

Кейинги йилларда бирорта журнал йўқки, Н. Иброҳимовнинг аччиқ кулгили ҳажвий расми чиқмаган бўлсин.

Унинг қаҳрамонлари башаралари ҳаммамизга таниш, юлғич, порахўр, текинхўр, товла...

«Мушоҳада»чилар.

Аломат олам

Д. ЗОКИРОВА.

Қудалар

Донобувва даврасида

Донобувага Саид САЛИМОВ котиблик қилди.

«Мушоҳада» мактуб

Фан ва техника янгиликлари

АНТИК ДАВР ДУБУЛҒАСИ ТОПИЛДИ

Дунай ирмоқларидан бири — Аржеш дарёсининг ўзанини чуқурлаштираётганларида антик давр дубулғасини топиб олдилар. Бухарест тарих ва санъат музейининг мутахассислари ноёб топилмани ўрганиб, дубулға Александр Македонский армиясидаги лашкарбошилардан бирига мансуб, деган фаразни ўртага ташладилар. Александр Македонский армияси бу жойларда Дакогета қабилаларига қарши жанг олиб борган эди.

Ер қаърида 2 минг йилдан ортиқ ётган дубулға жуда яхши сақланган. У тарихий ёдгорлик сифатида ҳам, илмий тадқиқотлар предмети сифатида ҳам ниҳоятда қимматга эга. Археологлар дубулғанинг пардаси бир оз «модификация» қилинганини аниқладилар. Бу эса дубулға афтидан, ҳарбий ўлжа бўлган, деган фикрга олиб келади.

Ноёб топилма биринчи маротаба Сибиу шаҳридаги миллий симпозиумда намойиш этилади. Бу ерда Руминия археологларининг 1988 йилги иш якунлари чиқарилади.

АНТАРКТИДА ЭКОЛОГИЯСИ ХАВФ ОСТИДА

Перунинг «Мачу-пикчу» илмий тадқиқот кемаси яқинда аварияга учраганлиги натижасида ўн минглаб пингвинлар ва Антарктида ҳайвонот оламининг бошқа турлари ҳалок бўлиш хавфи остида қолди. Маҳаллий экология ташкилотларининг хабарларига кўра, воқеа содир бўлган райондаги денгиз юзида жуда катта нефть доғи тамон ёйилмоқда, кейинги кунларда ана шу нефть доғи 150 метрдан бир километргача кенгайди. Келгуси ҳафтада бир қанча мамлакатларнинг олимлари офатнинг кенгайишига йўл қўймаслик учун мўлжалланган махсус кемалар авария содир бўлган жойга етиб келишлари керак.

Жанубий кенгликларда шу билан иккинчи марта экология баланси жиддий равишда бузилди. Январь ойининг охирларида Аргентина ҳарбий денгиз кучларининг «Бахия—парансо» ёрдамчи кемаси аварияга учраганлиги муносабати билан худди шундай вазият рўй берган эди. Ана шу авария бир неча минглаб пингвиннинг ҳалок бўлишига олиб келди ва «Антарктида тарихида биринчи экологик фалокат» номини олди.

ЯНГИ ЛИНИЯ ИШГА ТУШИРИЛДИ

Бад Фишау шаҳридаги Австрия «Глорит» қурилиш фирмасининг поток линияларидан тушаётган йиғма конструкцияли уйлар замонавий архитектураси, қулайликлари, мустаҳкамлиги ва барпо этиш соддалиги билан ажралиб туради. Уларни ишлаб чиқариш учун асбоб-ускуналар «Глорит» билан Молдавия ССР бинокорлик ишлари Давлат комитети ўртасида эришилган аҳдномага мувофиқ Совет Иттифоқига етказиб берилади.

Молдавияда қуриладиган «Уйсозлик фабрикаси» йилига тахминан 100 минг квадрат метр тайёр қурилиш элементлари ишлаб чиқаради. Фабрика ҳар йили 600 та йиғма коттеж уйлар тайёрлаб беради. Бу коттежлар бир оилага мўлжалланган бўлиб, ҳар қандай қишлоқ ёки шаҳар типидаги посёлканинг ташқи қиёфасини безайди.

Маданият саройи — ўқувчиларга

«Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли энг яхши маданият саройларидан бири баҳорги таътил кунларида ўқувчилар ихтиёрига берилди. Бу ерда болалар ва ўсмирлар китоблари ҳафталиги ҳамда музика ҳафталиги доирасида тадбирлар ўтказилади.

Маданият саройининг иккита залида эрталабдан кечгача болалар ҳаваскорлик коллективларининг концертлари, республика ёзувчилари ҳамда композиторлари билан учрашувлар ўтказилади, бадиий ва мультипликацион фильмлар намойиш этилади. Мунозара клуби болаларда қизиқиш уйғотиши шубҳасиздир. Ўқувчилар бу ерда ўзларини тўлқинлантираётган муаммоларнинг кенг доирасини муҳокама қилишлари мумкин.

(ЎзТАГ мухбири).

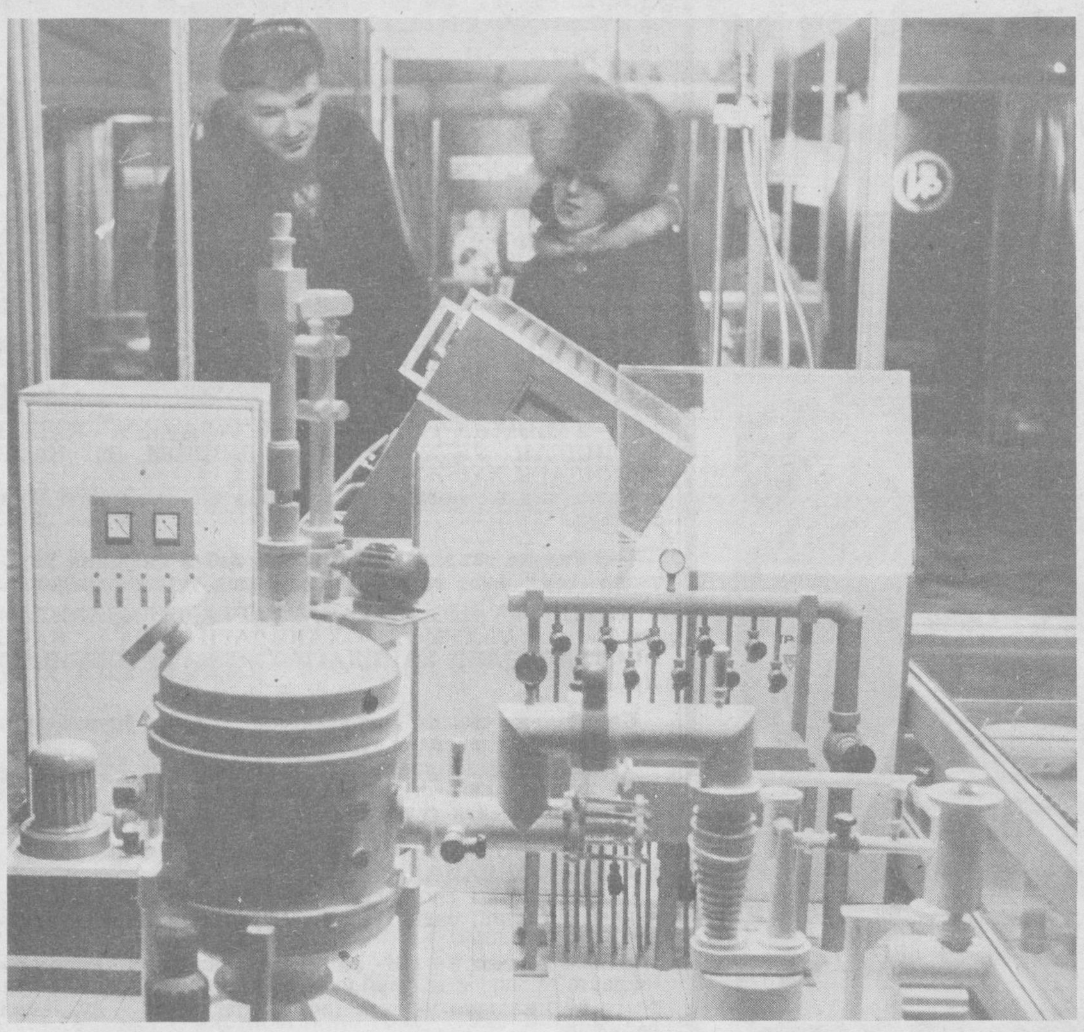

Жонажон Ватан бўйлаб

«ЖАҲОНДА ТЕНГИ ЙЎҚ...»

Москва. СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари Виставкасининг «Сиҳат-саломатлик» павильонида «Ихтирочилар ва рационализаторлар — медицинага» кўргазмаси очилди. Кўргазмадан 600 дан зиёд экспонат ўрин олган. Уларнинг орасида шундай ихтиролар ҳам борки, уларнинг тенгини на Иттифоқимизда, на чет элларда топиб бўлади.

СУРАТДА: титан қотишмаларидан ясама тиш конструкцияларини қуйиш учун мўлжалланган ҳавосиз муҳитда ёйсимон тиш қуйиш қурилмаси (ВДЛСУ—I). Мазкур қурилма 1989—1990 йилларда Пермь Давлат медицина институтининг ортопедик стоматология кафедраси лабораториясида жорий этилади.

ТЎРТ ЁШЛИ ИСТЕЪДОД ЭГАСИ

Куйбишев. Ҳаво очиқ кунлари Горький номидаги шаҳар истироҳат боғи кўпчилик зиёратчиларнинг диққат-эътиборини одатдан ташқари манзара — оёқлари билан ўриндиқ устига чиқиб олган, шахмат доналарини енгил ва моҳирона суриб, талайгина тажрибали шахмат мухлисларини ўйлантириб қўйган ёшгина қизалоқ жалб этарди. Аксарият хоҳловчилар Лена Дембонинг шу ерда ҳозир бўлган ота-онасидан ижозат сўраб, уларнинг ёш қизалоқлари билан бир партия шахмат ўйнагани ўтирарди... Қизалоқ уч ёшида тўртинчи шахмат разрядини бажариб, тўрт ёшга тўлганида анчагина турнир тажрибасини орттирди, олтинчи синф ўқувчилари ўртасидаги мусобақаларнинг бир неча бор ғолиби бўлди. Ленанинг ота-оналари шахматга бевосита алоқадор. Онаси — Надежда Ивановна Фокина — шахмат бўйича спорт мастери, пионерлар саройида шахмат тўгарагига раҳбарлик қилади, отаси — Владимир Борисович Дембо — пианиночи, педагог ва концертмейстер, тажрибали ҳаваскор шахматчи ва қадимги ўйиннинг ашаддий мухлисидир.

Лена бир ёшидаёқ барча шахмат доналарини номма-ном билар эди, икки ярим ёшида шахмат доналарининг қандай юриши билан танишди, уч ёшида ўқишни ўргангач, кундалик шахмат машғулотлари бошланди. Аввалига бир-икки юришда мот қилинадиган енгил топшириқлар, 10—15 юришдан иборат қисқа партиялар ўрганилди, кейинчалик эса жиддий шахмат сабоқлари, тахтадаги вазиятларни таҳлил этиш бошланди.

СУРАТДА: Лена Дембо фақат шахмат мухлисигина эмас...

ТАСС фотохроникаси.

КПСС Марказий Комитетининг миллатлараро муносабатларга бағишланадиган Пленуми олдидан

Турклар

Ўзбекистонда юздан ортиқ миллат ва элатларнинг вакиллари яшашади. Улар орасида турклар ҳам бор.

Ҳозир республикамизда яшаб меҳнат қилаётган туркларнинг аждодлари Грузиянинг Туркияга чегарадош бўлган Адигон, Ахалцин, Ахилкалак, Богданов, Аспинзин районларида яшаб келишган. Бутун умри тинч меҳнат билан ўтиб келаётган бу халқ чегара хавфсизлиги баҳонасида 1944—1945 йилларда Ўрта Осиёга, асосан Ўзбекистонга мажбуран кўчирма қилинди. Минглаб оилалар туғилиб ўсган ўз юртини тарк этишди.

Шахсга сиғиниш ва турғунлик йилларида бошқа майда миллат халқлари каби турклар ҳам ўз она тилида таълим олиш, миллий маданиятини юксалтиришдан маҳрум бўлиб қолавердилар. Бироқ улар бағри кенг, саховатли ўзбек ҳимматидан ҳамиша миннатдор. Республика меҳнаткашлари бошқа халқлар каби туркларга ҳам оға-ини, опа-сингиллардек муносабатда бўлиб келишмоқда.

Туркларнинг фарзандлари орасидан ажойиб пахтакорлар, қўли гул қурувчилар, фан ва техника арбоблари етишиб чиқди. Бугунги кунда Ленин мукофотининг лауреати, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Жавод Кўчиев, қўш Ленин орденли Саодат Гулаҳмедова, ака-ука Ансор ва Жаббор Оғалиевлар каби неча ўнлаб фидокорлар номини Ўзбекистонда ҳамма фахр ва ифтихор билан тилга олади.

Сўнгги маълумотларга қараганда, ҳозир республикамизда 100 мингдан ортиқ турклар истиқомат қилишаяпти. Ўзбекистон партия, совет ва давлат органлари турк халқининг миллий маданиятини юксалтириш, жойларда миллий мактаблар очиш, ижодкор ёшларни ҳар томонлама ғамхўрлик билан қамраб олиш, миллий театр ва ансамбллар ташкил этиш, миллий кадрлар тайёрлаш каби масалалар билан жиддий шуғулланмоқдалар.

Турк миллатига мансуб аҳоли асосан Тошкент областидаги Ўрта Чирчиқ, Пискент, Бўка, Оққўрғон, Ғалаба, Сирдарё областидаги Ворошилов, Сирдарё, Гулистон, Самарқанддаги Булунғур, Фарғонадаги Тошлоқ, Андижондаги Жалолқудуқ районларида, шунингдек, Тошкент, Гулистон, Фарғона ва Наманган шаҳарларида яшайди. Ўтган салкам ярим аср давомида гарчи рус ва ўзбек тилларида ўқиб, ўзаро мулоқотда бўлса ҳам ўз она тили ва миллий урф-одатларини сақлаб қолган бу халқ ҳар томонлама таҳсин ва ҳурматга лойиқдир.

Турк қизлари тўқиган ажойиб гиламлар, ёғочга ўйилган ганжлар, ҳунармандлар ясаган тиллақош, зебигардон ва турли-туман тақинчоқлар халқ санъати дурдонасининг ажойиб намуналаридир. Турк хонадонига кирган кишининг баҳри-дили очилади. Шинам қилиб безатилган хонада саку деб номланган бежирим чорпоя асосий ўринни эгаллайди.

Айниқса, турк йигит ва қизлари эгнидаги либослар нозик каштаси билан ҳар қандай кишини ҳам ҳайратга солади. Ялак деб номланган тавшал рўмоллари, кексалар киядиган феска (камзул)лар қоматга ажиб бир гўзаллик бахш этади. Бир пайтларда Туркия раҳбари Отатурк томонидан фескалар кийиш ман этилган бўлса-да бу либос турларини бизнинг республикамиздаги турк халқи ҳанузгача эъзозлаб, ардоқлаб келаяпти. Худди шу зайлда тўй ва байрамларда тақиладиган нақшин камарлар, бондюк деб аталадиган тилло маржонлар, нақшиндор катха шапкачаси, келинлар пешонасига тақиладиган шахмудя ва урубия деб номланган тилло тангалар турлари ҳам аждодлардан авлодларга ўтиб келаяпти.

Турклар ўз она тилини, миллий урф-одатларини авайлаб сақламоқдалар. Айни вақтда улар ўзбек, қозоқ, тожик, рус ва бошқа миллатлар билан ёнма-ён яшаб, қардош халқлар урф-одатлари ҳисобига ўз маданиятини йилдан-йилга бойитиб бормоқдалар: Жумладан, қозоқ халқининг «кўпкари»си туркларнинг тўйига мустаҳкам сингиб кетди. Ҳатто келин-куёв либосларида ҳам ўзбек, тожик ва рус миллий нақшлари намуналарини учратиш мумкин. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, турклар миллатлараро рус тили билан бирга ўзлари орасида яшаб келаётган ўзбек, қозоқ ва тожик тилларида ҳам бемалол гаплаша оладилар.

Туркларнинг истеъмол рационида асосий ўринни сут маҳсулоти эгаллайди. Бундан ташқари улар ҳар хил кўкатларни кенг тановул қилганлари ҳолда гўштни жуда кам миқдорда истеъмол этишар экан. Фақат сут ва қатиқдан турклар ўндан ортиқ сут маҳсулотлари тайёрлашади, айни пайтда булар ўз таъми ва хушхўрлиги билан бир-бирига мутлақо ўхшамайди.

Турк халқи миллий маданиятини янада равнақ топтириш борасида бир қатор муаммолар ҳам йўқ эмас. Энг аввало, халқ маорифи соҳасида миллий кадрлар тайёрлашни тезда йўлга қўйиш керак. Турк халқи орасида ҳанузгача номлари бизга номаълум жуда кўп ижодкор ёшлар бор. Бизнингча, республика миқёсидаги ягона миллий ансамблни тузиш пайти ҳам етиб келди. Чунки азалдан санъатга чанқоқ турк миллати вакиллари орасида ажойиб санъаткорлар мавжуд.

Биз турк халқи тарихи, маданияти, урф-одатлари ҳақида қисқача ҳикоя қилдик. Зеро, диёримиздаги халқлар маданиятини, урф-одатини, уларнинг кўп қиррали турмуш тарзини нақадар яхши билсак, қардошлигимиз, ўзаро ҳамкорлигимиз янада мустаҳкамланаверади.

М. САВУРОВ,

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тарих ва этнография институтининг илмий ходими.

СССР—бизнинг умумий уйимиз

Нурли манзиллар

Икки ёш қалб — комсомолларнинг никоҳ тўйини нишонлашга келган меҳмонлар алламаҳалгача ўтиришди. Қозоқча ўланлар, украинча қўшиқлар, ўзбекча шўх рақслар ижро этилди. Куёв — ўзбек йигити Ҳамиджон, келин — қозоқ қизи Гулбону шаънига қизғин қутловлар айтилди. Ёш оиланинг бахтига яхши орзу-умидлар тиланди.

Мария аяга сўз берилганда қуда-андалар томонидан келган меҳмонлар ҳам жим бўлиб қолдилар. У ўғли Ҳамиджон ва келини Гулбонуга тикилиб, турмуш ўртоғи Олимжон акани эслади. Кўзида ёш, дам ўғлига, дам келинига меҳр билан тикилди...

Ҳа, умр ўтаверади. Тақдир тақозоси билан Улуғ Ватан урушидан сўнг бир-бири билан топишган Олимжон ака ва украиналик Мария Кирилловна 40 йил Хадрадаги 2-трамвай депосида меҳнат қилишди. Иккови ҳам 10 миллион йўловчи манзилини яқин қилган авариясиз юрувчилар мастери бўлишди. Улар ишда ва оилада ҳамнафас бўлдилар. Ўз бахтларини шу трамвай депосидан топганларини эслаб доимо мамнун бўлишар эди.

Трамвайчилар оиласи фарзанд кўрди. Отини элга нафи тегсин деб Ҳамиджон қўйдилар. Эсини танибдики, унинг ёшлиги трамвайда ўтди. Олимжон ака ва Мария аялар ўзларининг ёлғиз ўғилларини жондан севиб ардоқлашди. 8-синфни битирмасданоқ Ҳамиджон трамвай штурвалини бошқаришни ўргана бошлади. Бу касбга меҳр унга тинчлик бермасди. Совет Армияси сафидан йигитлик бурчини ўтаб қайтгач, 2-трамвай депосига ишга келди.

Гулбону ана шу трамвайчилар оиласига келин бўлиб тушди. У шаҳар кўчаларида момақалдироқдек гувиллаб юраётган трамвайларга ҳавас билан боқар, ўзи ҳам руль соҳибаси бўлишни орзу қиларди. Ойлар ўтгач ўзи ҳам аста-секин трамвай ҳайдашни ўрганди.

Хушчақчақ, йўловчиларга табассум ҳадя қилувчи Г. Турсуновани йўлда 7-трамвай маршрутида учратдик. Ишбилармон ҳайдовчи 1502-номерли «Татра» вагонини кўча ҳаракати қоидаларига қатъий риоя қилган ҳолда бошқарар эди. 15,5 километрли Самарқанд автостанцияси — Студентлар шаҳарчаси оралиғидаги маршрутда ҳар куни 16 та вагон ҳаракат қилиб, 3068 километр йўлни босиб ўтади. Тажрибали эл хизматкори Гулбону вагонлар орасидаги интервалга қатъий амал қилиб, 31 бекатни 57 минутда бир-бири билан туташтиради.

Ҳар куни барча турдаги шаҳар транспорти 4,5 миллион йўловчи манзилини яқин қилади. Бу рақам 10 йилда йўловчилар ташиш ҳажми 80 процентга ўсганлигини кўрсатади.

Транспорт ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш бугунги кундаги долзарб масалалардан бири бўлиб қолди. Бунинг учун Гулбону биринчи навбатда ҳайдовчилар малакасини тинмай ошириш, транспорт ҳамиша юксак техник ҳолатда бўлишини таъминлаш кераклигини шогирдларига уқдириб келяпти. Б. Салимов, Х. Ғаниева, Л. Рябовалар шарафли ҳайдовчилик касбида ҳурмат қозонишяпти.

График мунтазамлиги бўйича ишлаш, трамвайни техник жиҳатдан доим ўзи назорат қилиши ҳайдовчининг ойлик ва йиллик топшириқларини барвақт адо этишга имконият яратади. Буни яхши ҳис этган комсомол аъзоси Гулбону Турсунова 2-трамвай депосининг машъаллари У. Рустамов, Х. Содиқхўжаев, Ю. Марченко, Ф. Тўйчиевларнинг изидан бориб, социалистик мусобақа карвонбошиси сифатида обрў қозоняпти.

— Коллективимиз «Намунали хизмат кўрсатувчи маршрут» фахрли номини олиш учун бутун куч-ғайратини, билимини сарфлашга ва ҳаракат жадвалини мутлақо бузмасликка интилмоқда, — дейди биз билан суҳбатда авариясиз юрувчилар мастери Г. Турсунова.

— Ассалому алайкум, йўловчилар! Кира ҳақи тўлаш Сизнинг йўловчилик бурчингиз эканлигини унутманг. Кунингиз хушвақт ўтсин.

Трамвай ўз маршрути бўйлаб ҳаракат қилади. Йўллар қасбига меҳр қўйган ҳайдовчилар ёрдамида йўловчиларни манзилига элтади...

Ф. АБДУРАҲИМОВ,

кўп нусхали «Мотор» газетасининг редактори.

Ижод йўли

— Театр рассоми бўлиш осон эмас. Унинг иши актёр, режиссёр, томошабинга манзур бўлиши керак. Кийим эскизлари, саҳна декорацияси каби безакли ишлардан ташқари драматургия билан танишиб, спектаклнинг ғоявий мазмунини ёритишда етакчи роль ўйнайди, — дейди СССР Рассомлар союзининг аъзоси Муборак Йўлдошев.

Муборак Йўлдошев асли чимкентлик. Еттинчи синфгача қозоқ ва ўзбек мактабларида ўқиди. Беш ёшида онасидан, ўн уч ёшида отасидан ажралган Муборак болалар уйида тарбияланди. Сўнг подачилик, чўпонлик қилди. Яйловда одамларнинг молларини боқиб, кун кечирди. Қир-яйловларнинг гўзаллиги уни мафтун этди. Кузатишларни оддий қаламларда қоғозда тасвирлаб, тинмай машқ қилди. Санъатга қизиқиш Муборакни Душанбедаги Беҳзод номли бадиий билим юртига етаклади. Уни тугатгач Островский номли Тошкент театр ва рассомлик санъати институтининг театр ва рассомчилиги факультетига ўқишга кирди. Бу даргоҳда машҳур рассомлар Владимир Александрович Рифтин, Исаак Яковлевич Вальденберглар таълимини олди. 1962 йилда Фирдавсийнинг «Шоҳнома»сида, Садриддин Айнийнинг «Васи қўзғолони» асарига саҳна безаклари яратиб, диплом ишини муваффақиятли ёқлаган Муборак Йўлдошев истеъдоди инобатга олиниб, пойтахтимиздаги Алишер Навоий номли опера ва балет театрига ишга олинди. 1963 йили Пуччинининг «Флория Тоска» операсини безашда қобилиятини кўрсатди. Бу ёш рассомнинг биринчи мустақил иши эди. Катта театрда икки йил ишлагач, профессор Мухтор Ашрафий тавсияси билан Самарқанд опера ва балет театрига бош рассом этиб тайинланди.

Область театрида ишлаш Муборак Йўлдошев учун синов йиллари эди. У тинмай изланар, узлуксиз меҳнат қилар, бўш вақтларида дастгоҳли рангтасвир асарлар яратиш билан банд бўларди. Қийналиб қолган пайтларида монументалчи рассом Чингиз Аҳмаров унга яқиндан ёрдам берди. «Тоҳир ва Зуҳра» спектакли безакларини ҳамкорликда яратади. Саҳнада миллий руҳ, колоритлар акс этди. Сирасини айтганда, Чингиз ака Муборакдан ёрдамини аямади.

Театр рассоми саҳна асарини безаркан, ҳаётни пухта билганлиги, ҳар бир миллат ҳаёти, урф-одатларини намойиш этиши томошабинларга манзур бўларди.

М. Йўлдошев ижодида айниқса, композитор Собир Бобоевнинг «Ҳамза», «Ёрилтош» опера, драма ва эртак спектаклларига ишлаган асарларини ҳаётий, бекамукўст акс эттиришга эришди.

«Ҳамза» операси саҳналарини безашда фақат тарихий материалга асосланмай, натуралардан фойдаланди. У Самарқанднинг қадимий ёдгорликлари: Гўриамир, Ишратхона, ер ости хоналарини саҳнада акс эттириб, Шоҳимардондаги мозор кўриниши, Ҳамзага уюштирилган фитна ўта ишонарли тасвирланиши «Ҳамза» операсининг таъсирли чиқишига ёрдам беради. Рассом эскиз-декорациялари билан асар ғоясини томошабинга етказа олган. Биринчи картинада Ҳамза сиймоси, келажак ҳақидаги ўйхаёллари сезилса, иккинчисида мудҳиш ҳаёт, мозор узра қора булутлар орқали оддий халқнинг оғир турмуши намоён бўлади. Учинчисида эса, Ҳамзани ўраб олган душманлари, унинг аянчли аҳволи рангтасвирларда тасвирланади.

Шукур Саъдулла либереттоси — «Ёрилтош» спектаклидаги саҳна безаклари рассом Муборак Йўлдошев ижодий муваффақиятли бўлди. Хон саройи, сеҳрли кўл, яхшилик ва ёмонликни ҳис этувчи тош, шулар орқали етим қизлар—опа-сингил Гулнора ва Оймомолар тақдири билан чамбарчас боғлиқ воқеаларнинг акс этиши, рассомнинг халқ оғзаки ижодини пухта билиши, изланувчанлиги билиниб турибди.

Ўтган йили рассом Сирдарё область, Олим Хўжаев номли музикали драма театри қўйган спектакли — «Насриддин афанди саргузаштлари»да саҳна безаклари яратиб, томошабинларда қизиқиш уйғотди. Айниқса, Бухоро кўринишида рассом М. Йўлдошев ўзбек меъморчилик санъатини намойиш этиб, тўла реалликка интилган ва ҳаётий воқеаларни ҳозирги замонга мослаб тасвирлашга ҳаракат қилган.

Муборакнинг орзуси манзара, портрет, ғоявий мазмунга бой асарлар яратиш билан бирга, театрлар учун саҳна безаклари яратиш нияти ҳам қалбида жўш уриб турибди.

М. АҲМЕДОВ,

Ўзбекистон ССР Давлат санъати музейининг катта илмий ходими.

И. ИГНАТЬЕВА,

санъатшунос.

Қадимий карвонлар сўқмоқларидан

Тошкент мактаб ўқувчилари «Буюк ипак йўли» бўйлаб саёҳат қилишга таклифнома олдилар. 195-мактаб ўқувчилари баҳорги таътилнинг биринчи кунида тарих муаллими, ташаббускор ўлкашунос В. Захарченко бошчилигида археологлар, этнографлар, архитекторлар, санъатшунослар группаси билан бирга Ўзбекистон пойтахтидан Фарғона водийсига йўл олишди. Экспедиция аъзолари қачонлардир қадимий карвон йўли ўтган Фарғона, Марғилон, Андижон, Наманган, Чуст, Поп оралиғидаги масофани босиб ўтадилар. Бу маршрут ЮНЕСКОнинг келаси йилдан амалга ошириладиган «Мулоқот йўли» Халқаро лойиҳасининг программасига киритилган. Ҳозирча эса Совет маданият фондининг Ўзбекистон республика бўлими ва Ўзбекистон тарихий ва маданий ёдгорликларни ҳимоя қилиш республика жамияти ташаббуси билан дастлабки экспедиция уюштирилди. Экспедиция «Буюк ипак йўли» асосий участкаларидан бирининг аҳволини текшириш, айни вақтда ЮНЕСКО халқаро лойиҳасининг совет қисмига тайёргарлик доирасида олиб борилаётган таъмирлаш ишларини текшириш билан бирга ёшлар билан янги ўқув — билиш, илмий ва ташвиқий ишларни олиб бориш шаклларини ҳам синаб кўришни, ёшларни жонажон ўлкани ўрганишда иштирок этишларини таъминлашни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Ёш ўлкашунослар «катталар» экспедициясида иккинчи марта иштирок этишмоқда. Бунга қадар улар қишки таътил кунларида олимлар билан биргаликда қадимий Суғд (Бухоро—Самарқанд—Жиззах) бўйлаб саёҳат қилган, архитектура ва археология ёдгорликлари, халқ усталарининг асарлари, фольклор ансамбллари билан танишган эдилар. Зудлик билан таъмирлаш ишларини талаб этувчи иншоотлар хариталарини тузишда ҳам уларнинг ҳиссаси бор.

— «Кўп яшаган одам эмас, кўп кезган одам кўп билади» — бу нақл, эҳтимол ўша узоқ даврларда, бундан бир ярим минг йил муқаддам, буюк карвон сўқмоғи пайдо бўлган вақтда юзага келгандир, — дейди ЎзТАГ мухбирига ўқувчилар группасининг раҳбари, маданият фонди правлениесининг аъзоси В. Захарченко. — Ўтмишга қизиқиш — давримизнинг белгисидир. Биз киммиз, қаерданмиз, насл-насабимиз илдизлари қандай — буни билишимиз ва хотирамизда сақлашимиз керак. Буни айниқса ёшлар билиши зарур. Шу сабабли бу даражада муҳим ва катта аҳамиятга эга бўлган ишга ўз шогирдларимни жалб этишни жуда зарур, деб ҳисоблайман. Ватан тарихи билан яқиндан танишиш, унинг янги-янги саҳифаларини очиш учун довонлардан ошиб ўтамиз, дарёлардан кечамиз, воҳалар ва саҳроларга саёҳат қиламиз.

ТАШКИЛОТЛАР, КОРХОНАЛАР ВА МУАССАСАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳри аҳолиси ва ташкилотларни телефонларнинг кимга тегишлилиги ҳақидаги аниқ ахборотлар билан таъмин этиш мақсадларида

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ

сизлардан ташкилотларнинг номи ва адресида юз берган ўзгаришлар ҳақида шунингдек, «09» справка-ахборотлар хизмати учун мазкур ташкилотларнинг телефон номерларини

ХАБАР ҚИЛИШИНГИЗНИ СЎРАЙМИЗ

Ахборотларни қуйидаги адресга жўнатинг: 700015, Тошкент шаҳри, Т. Шевченко кўчаси, 17-уй, «09» хизмати.

ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ССР Давлат қурилиш комитетининг

«ТАШПРОМСТРОЙ» ТРЕСТИ

ҚАЙТА ТАШКИЛ ЭТИЛДИ

Унинг ҳуқуқлари «Ташоблстрой» территориал-қурилиш бирлашмасига берилди ва барча даъволар 1 апрелгача қуйидаги адресда қабул қилинади: 700060, Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 17-уй.

ЎРТА ОСИЁ БУРҒУЛАШ ИШЛАРИ БОШҚАРМАСИГА

ремонт-қурилиш ишлари (биноларни капитал ремонт қилиш, спорт-соғломлаштириш комплекси, ёнилғи-мойлаш материаллари омбори қурилиши) учун

ПУДРАТЧИ

КЕРАК

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент области, Калинин райони, Свердлов посёлкаси («Самарқанд» автостанциясидан 181, 187-автобуслар билан «Зангиота» бекати, метронинг «Собир Раҳимов» станциясидан 448-автобус билан «Пахта пункти» бекатигача борилади).

КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲРИ АҲОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент техника уйи, СССР РП СНИОнинг Ўзбекистон «Чет тиллар» комитети

«Япон тилидан илмий-техника таржималарини зудлик билан ўрганиш».

ПУЛЛИК КУРСЛАРИНИ ТАШКИЛ ЭТАДИ

Ўқиш муддати — бир ой.
Машғулотлар 2 апрелдан бошлаб ўтказилади.

Курсларни тамомлаган тингловчиларга гувоҳномалар берилади.

Машғулотларни Москва шаҳридаги «Узоқ Шарқ» институти консультант-таржимонлари олиб боришади.

Бошқа шаҳардан келганларга меҳмонхонадан жой берилади.

Справкалар учун телефонлар: 33-28-18, 33-72-57.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси 48-уй. Техника уйи.

Пассажирлар диққатига!

«ЧУҚУРКЎПРИК» КЎПРИГИНИНГ РЕМОНТ ҚИЛИНИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

Самарқанд дарвоза кўчаси бўйлаб А. Хўжаев кўчасидан тортиб Жиззах проездигача бўлган участкада

АВТОТРАНСПОРТ ҲАРАКАТИ

5 ОЙ МУДДАТГА ТЎХТАТИЛАДИ

ПАССАЖИР ТРАНСПОРТИНИНГ ҲАРАКАТИ ҚУЙИДАГИ ТАРТИБДА ТАШКИЛ ЭТИЛАДИ:

— 29-АВТОБУС маршрутининг ҳаракати «Жиззах проезди» — «Қизил Шарқ» маҳалласи» оралиғида ташкил этилади;

— 43«Э» АВТОБУС маршрутининг ҳаракати «Москва» меҳмонхонасидан бошлаб Самарқанд дарвоза, А. Хўжаев, Халқлар дўстлиги, Байнал-Минал кўчалари бўйлаб «Москва» меҳмонхонаси», «Комсомол» метро станцияси» бекатлари билан бирга «Оқтепа майдони» сўнгги бекатигача ташкил этилади;

— 36-АВТОБУС маршрути ва 22-МАРШРУТЛИ ТАКСИ ҳаракати «Москва» меҳмонхонасидан бошлаб Самарқанд дарвоза, А. Хўжаев, Халқлар дўстлиги, Большевик, Янгиобод, Самарқанд дарвоза кўчалари бўйлаб ва у ёғига «Москва» меҳмонхонаси», «Фармон кўчаси», «Комсомол» метро станцияси», «Каштабач» кўчаси», «Самарқанд чойхонаси» бекатлари билан бирга ўз маршрути бўйича ташкил этилади.

Транспорт маршрутларининг қайтиш йўналишидаги ҳаракати Оқтепа майдонидан бошлаб Байнал-Минал, Халқлар дўстлиги, А. Хўжаев, Самарқанд дарвоза кўчалари бўйлаб — «Комсомол» метро станцияси», «Фармон кўчаси», «Москва» меҳмонхонаси» бекатлари билан бирга ташкил этилади.

Справкалар учун телефонлар: 42-13-05, 42-56-54.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг барча турдаги шаҳар пассажир транспорти ишини мувофиқлаштириш ва ривожлантириш бошқармаси.

АЗИЗ ТОМОШАБИНЛАР, КУЛГИ ШИНАВАНДАЛАРИ!

Ўзбекистон кинематографчилар Союзи қошида янги ташкил этилган

«ИЖОД» МУЗИКАЛИ ТЕАТРИ

СИЗЛАРНИ 29 МАРТ, 7 ВА 8 АПРЕЛЬ СОАТ 19.00 ДА КИНОЧИЛАР УЙИДА БЎЛАДИГАН

«ВО АЖАБ ЁКИ ШУМ БОЛА ҚАЙТА ҚУРАДИ»

ТЕАТРЛАШТИРИЛГАН ЭСТРАДА ТОМОШАСИНИНГ ПРЕМЬЕРАСИГА

ТАКЛИФ ЭТАДИ

Муаллиф — ФАРҲОД МУСАЖОНОВ.

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ШУҲРАТ РАСУЛОВ;

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати ГАВҲАР АМИНОВА;

артистлар: Шуҳрат РЎЗИОХУНОВ, Абдураим АБДУВАҲОБОВ, Аброр ХЎЖАЕВ;

хонанда ва машшоқлар: Фазлиддин ва Бадриддин ХОЛМУРОДОВлар, Фарҳод ва Баҳром ПИРМАТОВлар, Абдуваҳоб НИЁЗОВ ҳамда Забиҳилло ҚУРБОНОВлар;

Саҳналаштирувчи режиссёр Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист Шуҳрат РАСУЛОВ.

Бадиий раҳбарлар: Шуҳрат РАСУЛОВ ва Фарҳод МУСАЖОНОВ.

29 мартда бўладиган премьерадан тушадиган даромад Ўзбекистон болалар фондига ўтказилади.

ТОМОШАМИЗГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

Билетлар Киночилар уйи кассасида сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

1 АПРЕЛДАН 9 АПРЕЛГАЧА

«ЛИДЕР ХИТ-ПАРАДОВ»

«КУЗГИ МАРАФОН»» фестивалининг лауреатлари

МИРАЖ

группа солисти — НАТАЛЬЯ ГУЛЬКИНА.

«АНТРЭ» АУКЦИОНИ

МОДАЛАР ТЕАТРИ

УСТКИ КИЙИМЛАР ВА КЕЧКИ КЎЙЛАКЛАРНИНГ ЗАМОНАВИЙ МОДЕЛЛАРИ КЎРИГИ.

«МОДА-89» МОДЕЛЛАРИНИНГ КИМ ОШДИ САВДОСИ ЎТКАЗИЛАДИ.

Олдиндан билетлар сотиш кассаси очиқ.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ ТУШИШ УЧУН БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Касса дам олиш кунисиз соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.

Справкалар учун телефонлар—44-35-91, 44-35-84, 44-28-04.

ЯНГИ УЙГА КЎЧАЁТГАНЛАР, СИЗЛАР УЧУН!

Нурга тўлсин хонадонингиз

Залда уй тўйи муносабати билан ёрқин чироқ ёқилган, ошхонада кўзни толиқтирмайдиган пушти чироқ ёниб турибди — бу ерда уй бекаси пазандалик қилаяпти, болалар хонаси эса нимқоронғи, чироқ стол устинигина ёритаяпти — фарзандингиз дарс тайёрлаяпти.

ЧИРОҚ — ЯХШИ КАЙФИЯТ, УЙ ИЧИДА ШИНАМЛИК ВА ҚУЛАЙЛИК ЯРАТИШНИНГ АЖОЙИБ ВОСИТАСИДИР.

Шунинг учун бирор чироқ ёки қандил сотиб олар экансиз, унинг қайси хонага мўлжаллanganини ҳисобга олинг: залга чиройли, кўп чироқли қандил, болалар хонасига ёрқин осма чироқ ва тунги чироқ, кабинет учун маълум жойнигина ёритадиган стол чироғи, ётоқхона учун одми газлама қалпоқли чироқ мос тушади. Ёрдамчи хоналарни ҳам унутманг. Ана шундай хоналарга бир лампали шипга ёки деворга ўрнатиладиган арзон чироқлар ўринлидир.

ҚАНДИЛЛАРНИ, ЧИРОҚЛАРНИ, СТОЛ ЛАМПАЛАРИНИ, шунингдек **ЭЛЕКТР КАМИНЛАРНИ** (радиатори мойли) **ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИДАН ХАРИД ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН**

МАГАЗИН АДРЕСИ — Шота Руставели кўчаси, 53; иш тартиби — соат 10 дан 19 гача, танаффуссиз ишлайди, дам олиш куни — якшанба.

ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИ (телефон 19-89-66).

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

Куюнчаклик билан ёзилган

Таънага ҳам ўрин бор

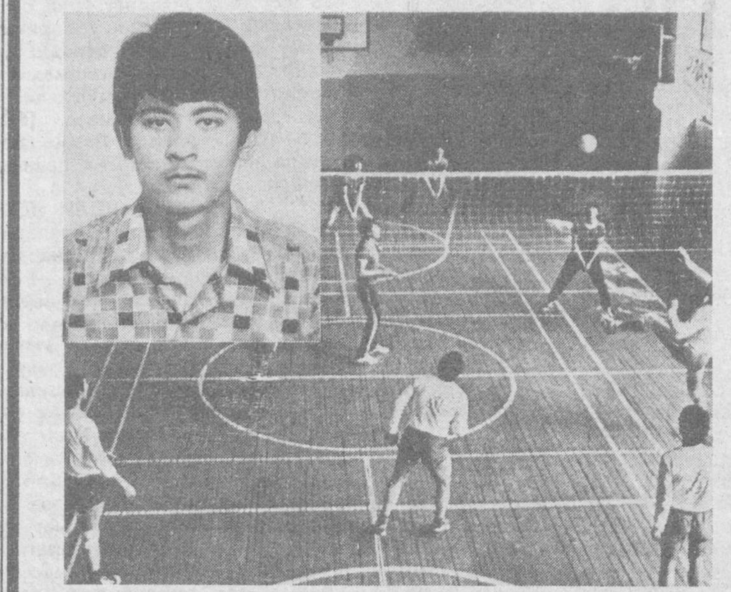

Сирожиддин Тўрахўжаев Н. Островский номидаги Тошкент театр ва рассомлик санъати институтида бор-йўғи бир йил ўқишига қарамай уни деярли ҳамма биларди. Интернационал бурчини ўтаётганда Афғонистонда ҳалок бўлганлиги сабабли эмас — у камсуханлиги, самимийлиги, иқтидори билан эътиборни жалб этарди.

Сирожиддин В. Беньков номидаги рассомлик билим юртини тугатгач, 1983 йилда театр ва рассомлик санъати институтининг декорация бўлимига ўқишга кириб, 1984 йилнинг ўрталаригача таҳсил олди. Ўша йили Совет Армияси сафига чақирилиб, хизматни Афғонистондаги чекланган Совет қўшинлари сафида ўтагани жўнаб кетди. 1986 йилнинг январь ойида эса машъум хабар етиб келди. Сирожиддин Тўрахўжаев навбатдаги операциялардан бирида қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Ўлимидан сўнг у Қизил Юлдуз ордени билан мукофотланди...

Театр ва рассомлик санъати институтида ўтказиладиган Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари санъат олий ўқув юртлари ўртасидаги волейбол мусобақаларига боргандим. Институт спорт залига кираверишда Сирожиддиннинг дўсти чизган суратга, унинг ёнидаги интернационалчи-жангчи мўйқаламига мансуб суратларга кўзим тушиб, юрагим орзиқиб кетди. Шундай ажойиб санъат асарлари фақатгина тор доирада, яъни институтда намойиш этилаётганидан ранжидим.

Энди институт маъмурияти ташкил этиб ўтказган мусобақалар хусусида. Унда беш команда: Олмаотанинг Курмонғози номидаги консерваторияси, Чимкентдаги Ал-Форобий номидаги маданият педагогика институти, Фрунзедаги Б. Бейшеналиев номидаги санъат институти, Тошкент маданият институти, Н. Островский номидаги театр ва рассомлик санъати институти студентларидан ташкил топган командалар иштирок этишди. Командалар сони бирмунча кўпроқ бўлиши кўзда тутилганди. Аммо Ашхобод ва Душанбе санъат институтлари ўз вакилларини юборишмади.

Шуни таъкидлаш керакки, бундай мусобақалар илк бор ўтказилаяпти. Программадан эса фақатгина спортнинг бир тури — Сирожиддин ҳарбий хизматга чақирилгунга қадар шуғулланган волейбол ўрин олди. Тўғри, институт маъмурияти унга катта тайёргарлик кўрди. Меҳмонларнинг перронда нон-туз билан кутиб олиниши, улар шарафига концерт программаларининг намойиш этилиши командалар руҳини кўтарди.

Мусобақаларда театр ва рассомлик санъати институти вакиллари биринчиликни қўлга киритиб, таъсис этилган кубок соҳиби бўлишди.

Шу ўринда баъзи бир мулоҳазаларни айтиб ўтиш жоиздир. Мазкур мусобақалар илгари фақат институт факультетларнаро ўтказилар экан. Бу йил мусобақаларга қардош республикалардан бўлажак санъаткорлар таклиф этилгани таҳсинга лойиқ. Лекин нима учун кўпгина юқори идоралар бундай мусобақаларга маблағ ажратишни ўзларига эп кўришмайди.

Юқорида мен Сирожиддин ва унинг дўсти чизган суратлар хусусида тўхталиб ўтдим. Шу ўринда ҳақли савол туғилади: институт маъмурияти интернационалчи-жангчи ижодига нега бефарқ қарайди? Нега энди ўша суратларни йиғиб, бирон-бир кўргазма ташкил қилишнинг иложи йўқ? Институтда ҳайкалтарошлик бўлими бор. Ахир бўлажак ҳайкалтарошлар институт теварагидаги ўриндиқларни ўйиб, аллақандай ҳайкалчалар ясашдан кўра, дўстларининг ҳайкалини ясаб, унинг номидаги хиёбон ташкил этишса бўлмайдими?

Институт маъмурияти «Нега энди ташкил қилмабмиз?» дея даъво қилишлари мумкин. Ҳа, албатта, «Юбилей» спорт саройида, В. И. Ленин номидаги СССР Халқлари дўстлиги саройида ташкил этилган кўргазмалар, Сирожиддин ўқиган мактабда хотира тадбирлари ўтказилди. Лекин бундай тадбирларнинг барчасини Ўзбекистон Маданият фонди ташкил этганини айтиб ўтмоқчиман. Аммо институтнинг ўзида интернационалчи-жангчини хотирлаб бирон-бир ёдгорлик ўрнатилганми? Юқорида номма-ном санаб ўтилган кўргазмалар, кечалар ҳамда Сирожиддиннинг жамланган 100 та суратлари Туркистон ҳарбий округи музейига топширилиши ҳақидаги хабарларни эшитиб беҳад қувонасан киши. Бундай хайрли ишларнинг ҳаммасида ҳам инсонга бўлган меҳр-оқибат, марҳум номига ҳурмат хислатлари мужассам...

Мусобақалар ҳақида эшитиб, уни ёритиш учун борганимда қизиқ ҳолатга дуч келдим. Ўқитувчилардан бири: «Нима учун матбуот мусобақани ёритишга бош қўшмаяпти?» деган савол билан мурожаат этди. Нима деб жавоб қайтаришга ҳам ҳайрон қолдим. Ахир бундай мусобақа ўтказилишини ким билибди?! Ахир суриштирилса на институт маъмурияти, на Маданият министрлиги ва на физкультура ва спорт комитети матбуотга ҳеч қандай расмий таклифнома беришмаган.

Майли, таъналарни четга қўйиб, мусобақани ташкил этган, интернационал дўстликка ўз улушини қўшган кишиларга раҳмат айтиш лозим. Келгусида эса нафақат мусобақалар, балки ижодий фикр алмашишлар ҳам йўлга қўйилса нур устига аъло нур бўларди.

Д. ЖАЛОЛОВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

● **СУРАТЛАРДА:** Сирожиддин Тўрахўжаев; интернационалчи-жангчи хотирасига бағишлаб ўтказилган волейбол мусобақалари ва кўргазмадан лавҳалар.

Т. Каримов фотолари.

Редактор Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси базасидаги

8-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

УЧИШ АППАРАТЛАРИНИНГ ЙИҒУВЧИ СЛЕСАРИ, МЕХАНИКА ЙИҒУВ ИШЛАРИ СЛЕСАРИ, САНОАТ АСБОБ-УСКУНАЛАРИ РЕМОНТИ СЛЕСАРИ, СОНЛИ ПРОГРАММА БИЛАН БОШҚАРИЛАДИГАН СТАНОКЛАРНИНГ ОПЕРАТОРИ, ТОКАРЬ, ФРЕЗЕРЧИ, КЕНГ ПРОФИЛДАГИ СТАНОКЧИ.

ЎҚИШГА 8-10 СИНФ МАЪЛУМОТИГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

8-синф маълумотига эга бўлганлар учун ўқиш муддати — 1 — 2 — 3 йил.

1—2 ЙИЛЛИК ТАЪЛИМ ГРУППАЛАРИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН ЎҚУВЧИЛАРГА ДИПЛОМ ВА КАСБ ҲАҚИДАГИ ҲУЖЖАТ БЕРИЛАДИ.

Ўқиш миллий тилда олиб бориладиган группалар ҳам мавжуд.

2-3 йиллик таълим группаларига қабул қилинган ўқувчилар озиқ-овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

ЎҚИШНИ ТАМОМЛАГАЧ, УЛАРГА ТУГАЛЛАНГАН ЎРТА МАЪЛУМОТ ҲАҚИДАГИ ВА КАСБ ЭГАЛЛАГАНЛИК ҲАҚИДАГИ ҲУЖЖАТ ТОПШИРИЛАДИ.

Бир йиллик таълим группаларига кирган ўқувчиларга ойига 65 сўм стипендия тўланади.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ҳамма группаларнинг ўқувчиларига стипендия сақланган ҳолда иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

ЎҚИШ ДАВРИ УМУМИЙ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртида спорт секциялари, бадиий ҳаваскорлик, авиамоделчилик, радио ва фото тўгараклар ишлаб турибди.

Билим юртини «яхши» ва «аъло» баҳоларга тамомлаганларга техникум ва олий ўқув юртларининг кечки ва кундузги бўлимларига ўқишга киришлари учун йўлланма берилади.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТАМОМЛАГАНЛАР В. П. ЧКАЛОВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИДА ИШ БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш шарт: маълумот ҳақидаги ҳужжат, туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома (паспорт), яшаш жойидан справка, ота-онасининг ишхонасидан справка, медицина справкаси, мактабдан характеристика, 6 дона фотосурат (3x4, 4x5 см).

Билим юрти адреси: 700128, Тошкент шаҳри, Октябрь райони, Усмон Юсупов кўчаси, Авиация проезди, 10-уй (6, 10, 23-трамвайлар; 1, 4, 10, 14, 21-троллейбуслар; 17, 44, 48, 97-автобусларнинг «Ленинград» меҳмонхонаси» бекати). Телефон: 41-75-54.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими министрлиги «МАЛИКА» трикотаж тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси қошидаги

46-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1989-1990 ўқув йили учун

қабул эълон қилади

Ўқишга Тошкент шаҳрида ва Тошкент областининг пойтахтга яқин районларида яшовчи, 8—10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган қизлар қабул қилинади.

Билим юрти хотин-қизлар, болалар енгил кийимларини тикиш бўйича тикувчи-мотористкалар тайёрлайди.

8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган қизлар 3 йил ўқийдилар ва бепул овқат, кийим-бош билан таъминланадилар.

Ўқишни битирганларидан сўнг улар ўрта маълумот ва касб эгаллаганликлари ҳақида диплом оладилар.

Ўрта маълумотга эга бўлган қизлар 1 йил ўқийдилар ва улар ҳар ойда 70 сўм миқдорида стипендия билан таъминланадилар.

Ҳамма ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаб топган иш ҳақларининг 50 процентини оладилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юрти қошида «Золотинка» кооперативи ишлаб турибди. Ўқувчилар ўқишдан ташқари вақтларида у ерда ишлашлари мумкин.

Билим юртининг «Ором» вокал-чолғу ансамбли ва «Гулруҳ» ашула ва рақс ансамбллари бор.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: билим юрти директори номига ёзилган ариза, маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, медицина справкаси, 3x4 см. ҳажмидаги 4 дона фотосурат, характеристика, таржимаи ҳоли.

Туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт шахсан кўрсатилади.

МАШҒУЛОТ 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: 700019, Тошкент шаҳри, «Себзор» массиви, С. Раҳимов кўчаси, 313-уй (2, 7-троллейбуслар; 157, 158, 175-автобуслар; 35, 4-маршрут таксининг «Қизил-Қўшин» бекати).

Телефон: 44-52-64.

49-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1989-1990 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти 8 ва 10-синф ҳажмида маълумотли ёшларни қуйидаги мутахассисликлар бўйича тайёрлайди: карамелчи-конфетчилар, қандолатчи, химик-лаборант, сотувчи, ошпаз, холодильник асбоб-ускуналарни ремонт қилиш бўйича слесарлар.

Ўқиш муддати 8 синф маълумотидаги йигит-қизлар учун 3 йил. Улар ўқиш даврида тўлиқсиз давлат таъминотида бўладилар.

Ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати 1 йил. Уларга ҳар ойда 30 сўм стипендия тўланади.

Билим юртига Тошкент шаҳрида ва Тошкент областининг Калинин ва Тошкент районларида прописка да бўлган йигит-қизлар қабул қилинади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Ўқиш 1 сентябрдан бошланади.

Машғулотлар рус ва ўзбек тилларида олиб борилади.

Ўқишни битирувчилар БКК, «Ўртоқ» кондитер фабрикасига, «Тошпиво» ишлаб чиқариш бирлашмасига, «Ташплодоовощторг» ихтиёрига ишга юборилади.

Барча ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикаси даврида маошининг 50 проценти ҳажмида ҳақ тўланади.

Билим юртида спорт секцияси, ВИА тўгараги ишлайди. Билим юртини муваффақиятли битирганларга олий ўқув юртларига имтиёзли равишда кириш учун йўлланмалар берилади.

Билим юртининг барча группаларига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома, маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асли), турар жойидан ва ота-онасининг иш жойидан справкалар, таржимаи ҳоли, 286 формадаги медицина справкаси, 3x4 см. катталикдаги 8 дона фотосурат.

Адрес: 700080, Тошкент шаҳри, Ленин райони, Истиқбол кўчаси, 3-уй (15, 23, 45, 68, 171, 183-автобусларнинг «Қўйлиқ» бозори» бекати). Телефон: 90-36-69.

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/III да **Ҳазрати айёл,** 29/III да **Тақдир эшиги.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 29/III да **Кампир кетармиш.**

Кино

28 МАРТДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ПИЦЦЕРИЯ ОРҚАЛИ АЛОҚА» (катта зал, 18.30, 20.45); «УЧ МУШКЕТЁР МИСОЛИ» (кичик зал, 19, 21.30).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ЖОДУ ҚИЛИНГАН ИЛОНЛАР ВОДИЙСИ» (жуфт соатларда ва 21.30 да).

Ватан — «КЕЙИНГИ КУН ЭРТАЛАБ» (18, 20, 21.30).

Чайка — «ПИЦЦЕРИЯ ОРҚАЛИ АЛОҚА» (18.30, 21.30, 21.00).

Нукус — «ПИЦЦЕРИЯ ОРҚАЛИ АЛОҚА» 18.30, 20.45).

Восток — «КЕЙИНГИ КУН ЭРТАЛАБ» (жуфт соатларда).

Қозоғистон — «ГИРТ ЕЛГОНЧИ» (17, 18, 20.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «РУМБА» (жуфт соатларда).

Дружба — «ҚОНУНДАГИ ЎҒРИЛАР» (ҳар соатда).

29 МАРТДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ПИЦЦЕРИЯ ОРҚАЛИ АЛОҚА» (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.30, 20.45); «УЧ МУШКЕТЁР МИСОЛИ» (кичик зал, 11.30, 14, 16.30, 19, 21.30).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ЖОДУ ҚИЛИНГАН ИЛОНЛАР ВОДИЙСИ» (жуфт соатларда ва 21.30 да).

Ватан — «КЕЙИНГИ КУН ЭРТАЛАБ» (16, 18, 20, 21.30); «ИФ ҚАЛЪАСИНИНГ МАҲБУСИ» (11, 13.30).

Чайка — «ПИЦЦЕРИЯ ОРҚАЛИ АЛОҚА» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Нукус — «ПИЦЦЕРИЯ ОРҚАЛИ АЛОҚА» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

Восток — «КЕЙИНГИ КУН ЭРТАЛАБ» (жуфт соатларда).

Қозоғистон — «ГИРТ ЕЛГОНЧИ» (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «РУМБА» (жуфт соатларда).

Дружба — «ҚОНУНДАГИ ЎҒРИЛАР» (ҳар соатда).

Автомат-жавоб берувчи телефонлар:

Дружба — 67-96-87
ЎзССР 25 йиллиги — 53-65-87
М. Шайхзода номли — 42-39-74
С. Раҳимов номли — 48-46-71.
Ҳамза номли — 91-10-51.
Тинчлик — 58-36-06.
Искра — 39-14-59.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 29, 30/III да **«Ҳайвонлар цирки»** аттракциони (11, 14, 17.00).

ПАССАЖИРЛАР ДИҚҚАТИГА!

Иссиқлик трассасининг реконструкция қилиниши муносабати билан

И. Франко кўчаси бўйлаб барча турдаги транспорт ҳаракати

ТЎХТАТИЛДИ

78-АВТОБУС маршрутининг ҳаракати «Чилонзор» метро станциясидан бошлаб икки йўналишда «Шуҳрат» магазини ва Ал-Хоразмий кўчаси орқали ташкил этилади.

Справкалар учун телефон: 76-42-04.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг барча турдаги шаҳар пассажир транспорти ишини мувофиқлаштириш ва ривожлантириш бошқармаси.

Ўзбекистон ССР Госснабининг республика коммерция-ахборот маркази коллективи директор ўринбосари Х. У. Шариповга отаси

Убайдулла ШАРИПОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми
Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»
(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ:
700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Телефонлар: қабулхона — 32-53-76; бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-57-84; экономика ва шаҳар хўжалиги — 32-54-19; социал проблемалар — 32-53-10; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66, 32.54.15; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Якшанбадан ташқари, ҳар куни чиқади. Тиражи — 126.670

Р—09657.

Ички саҳифаларга 17.00 да қўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим). Б. 2083.

Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10